

Luchmajor

Número 74 - Desembre 87

de pinte en ample

Preu: 90 pts.

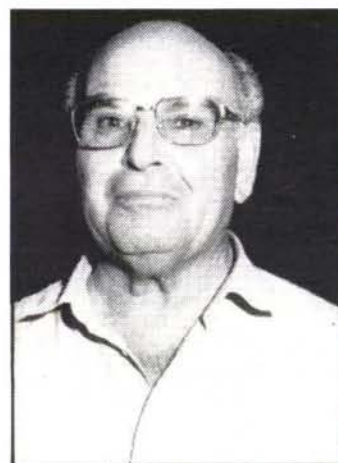
L'Institut de Batxillerat, pioner de la normalització lingüística

Entrevistes:

Enriqueta Mas,
Presidenta del
Club de Bàsquet

El Secretari de
l'Ajuntament, Rafel
Bauzà, s'ha jubilat

SUPER DERESA

S'acosta Nadal, temps de Festa per a tots. Per això, el hem preparat el millor assortit de caves i torrons de la comarca.

I com sempre, SUPER ofertes en tots els productes

MOLTS D'ANYS!

Revista mensual
Dipòsit legal
PM 350-1.981
Any VII

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor.

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
 Carrer Esperança, 2
 (Lluçmajor)

DIRIGEIX:
 Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
 Francisca Barceló
 Ignasi Barceló
 Miquel Barceló
 Miquel Bezares
 Francisca C. Cabot
 Francisca Capellà
 Miquel Cardell
 Joan Clar
 Joan Contestí
 Bartomeu Font
 Joana Font
 Cándida Gamundi
 Antoni Garau
 Catalina Garau
 Joan B. Garau
 Mates Garcías
 Miquel Janer
 Coloma Julià
 Antonio Llompart
 Miquel Mascaró
 Mates Mut
 Miquel Mut
 Guillem Oliver
 Jaume Oliver
 Margalida Palou
 Sebastià Rubí
 Miquel Sbert
 Tomeu Sbert
 Catalina Serra
 Jerònia Socias
 Joan Socias
 Gabriel Thomàs
 Amau Thomàs
 Pere F. Torrents
 Francesc Verdura
SECCIO ESPORTIVA:
 Coordinador:
 Joan Quintana

Col·laboren:
 Sebastià Monserrat
 Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
 Fermín
 Mut Fotos
 Antoni Monserrat
 Antoni Oliver

IMPRIMEIX:
 Edicions Manacor S.A.
 Ronda del Port, 60

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

La Llengua serveix per parlar

Fa vint-i-dos anys que Joan Pons i Marquès proclamava, al peu de l'Espigolera, el monument a Mª Antònia Salvà que aleshores inauguràvem, la seva convicció lingüística amb aquestes paraules. "Per a la nostra llengua mallorquina (...) recaptam i exigim com a mallorquins la categoria i consideració d'únic vernacle nostre. (...) "

Sobre això no admetem retall ni minva ni subterfugi. Totes les llengües són iguals i santes a davant Déu, que a l'imposar a la humanitat la confusió de Babel, d'on, la diversitat lingüística pren origen, les admeté a totes per seves. Si algú ignora la nostra bé està que no s'en serveixa, però que no pretengui fer un argument de la seva ignorància. Les llengües es justifiquen pel sol fet d'existir. No n'hi ha unes de senyores i unes altres d'estar per casa...

Avui, amb majors llibertats individuals i formals de les que hi havia aleshores, el credo d'En Pons i Marquès conserva intacta tota la seva veritat i, malauradament, malgrat totes les lleis, tota la seva força reivindicativa.

Encara són molts els que creuen en una jerarquia de les llengües, encara són molts els que ens demanen perquè no ens avenim a parlar com ells, encara són molts els monolingües que, perquè ho són d'una llengua senyora ens diuen que som nosaltres els qui a ca nostra, hem de parlar la seva, perquè tenim l'obligació de conèixer-la mentre ells fan "un argument de la seva ignorància". A tots aquests els hem de dir que aquest bilingüisme de senyors i criats no val. Que "les llengües es justifiquen pel sol fet d'existir", que "no n'hi ha unes de senyores i unes altres d'estar per casa", que "totes són iguals i santes davant Déu" i que per a la nostra exigim la consideració d'única nostra a ca nostra.

Totes les llengües són essencialment el mateix, instruments de comunicació, i no n'hi ha de fàcils ni de difícils, de belles ni de lletges, d'importants ni de despreciables. Totes serveixen per parlar i en la seva diversitat té l'espècie humana l'última garantia de la seva llibertat.

Qualsevol lingüidici és un genocidi i un crim contra la humanitat sencera, i les llengües es defensen usant-les. Sobreviuen, en definitiva, si els que les saben les usen. Emprar la nostra amb normalitat, en qualsevol moment i lloc del país, depèn de nosaltres, i per això mateix de nosaltres depèn la seva recuperació en la dignitat i en la vida. I en això no admetrem mai "ni minva ni subterfugi".

Casa de la vila

COMISSIO DE GOVERN DEL 2-11-87

NOMENAMENT DE SECRETARI HABILITAT I TÈCNIC D'ADMINISTRACIÓ GENERAL.- En motiu de la propera jubilació, i estant sense preveure la plaça de Tècnic d'Administració General creada aquest any, convocària pendent de publicació en el Butlletí Oficial de la C.A., se va exposar la necessitat d'efectuar nomenaments immediats per aquestes places.

El nomenament de Secretari habilitat accidental és per al funcionari d'Administració Gral. de major categoria, Damià Verger Cerdà i per al nomenament interí de Tècnic d'Administració Gral., Rosa Salvà Garcias, amb titulació de llicenciada en Dret.

IRREGULARITATS EN L'EXCAVACIÓ DE LA SIQUIA DE LA ROTONDA A LA CARRETERA DE CAMPOS.-El regidor Tomàs Garcias va presentar una factura de 320.320 pts. per 110 hores i mitja de treballs d'excavació per a compressor, a raó de 2.600 pts. hora, a la placeta de la carretera de campos, de l'empresa Francisco Martínez. I l'informe del servei tècnic municipal valora aquests treballs en 27.224 pts. cas d'haver-se fets per excavació mecànica, i en 151.984, en martell automàtic. Va encarregar aquests treballs per compte de l'Ajuntament sense avisar al cap d'obres, Manuel Garcia Garcia. S'acordà oferir a l'empresa el preu de 27.144 pts. com a pagament de l'excavació realitzada, i instruir la informació reservada a la que es refereix l'article 134-2 de la llei de Procediment Administratiu.

CLASSES PER A ADULTS.-Segon programa presentat per la Delegació Provincial d'Educació i Ciències per impartir classes per a adults en aquest municipi, en col.laboració amb l'Ajuntament. Les despeses d'acondicionament d'una aula en el carrer de Sant Joan, 7, amb la instal.lació d'un telèfon i mobiliari es valorarà en 300.000 pts.

URBANISME I SERVEIS.- Es va acordar la necessitat de realitzar perforacions a Badia Gran per donar sortida a les aigües brutes.

-Utilitzar un crèdit de 4 milions de pessetes per manteniment de vials en els carrers de Balears i Zona Alta de S'Arenal.

-Resolució de 5 expedients per infraccions urbanístiques.

PLE EXTRAORDINARI DEL 6-11-87.

REPRESENTANTS CONSELLS ESCOLARS.-Es va acordar nomenar els següents, en representació de l'Ajuntament:

-Per al Col·legi Públic de S'Arenal, Sant Bartomeu, a Manuel Valenzuela Arroyo.

-Per al Col·legi Públic de Lluçmajor, a Antoni Crespi Monserrat.

-A l'Institut de Batxillerat "Maria Antònia Salvà", a Macià Garcias Salvà.

-A l'Institut de Formació Professional "Pere de Son Gall", a Miquel Clar Lladó.

SOL.LICITUD INVERSIONS CULTURALS.- El Tinent de Batle Delegat de Cultura, proposà i va obtenir l'acord de sol·licitar una subvenció del Consell Insular, per a la construcció en els dos pisos superiors de l'anomenat "Salon", com obra d'Arxiu Històric Municipal, amb un pressupost de 5.584.821 pts. L'Ajuntament aportarà, en el pressupost de l'any 1988 un terç de l'esmentat projecte, i les restants quantitats es sol·licitaran del Consell i de l'Estat.

COMISSIO DE GOVERN DEL 18-11-87.

Es prengueren els següents acords:

-Concedir una subvenció de 20.000 pts. al Club Petanca de S'Arenal, per sufragar despeses del Campionat.

-Realitzar les gestions oportunes encaminades a aconseguir que, els despatxos de metges i apotecaris exposin un cartell on figurin els domicilis del metge i apotecari de guàrdia de cada dia.

-Gestionar amb l'Ajuntament de Palma el tema dels passes dels autobusos, a la fi d'obtenir la gratuïtat en el transport per als integrants de la 3ª Edat, i a més, sol·licitar estudi E.M.T.

-Aprovar despesa de 59.000 pts. per a la compra de llibres escolars per a famílies necessitades.

-Concedir una subvenció de 75.000 pts. al Club Nàutic de S'Arenal per ajudar al campionat de regates "Ciutat de Lluçmajor" i per al III Memorial Toni Ferrer.

-Es va sotmetre el projecte de divisió en 3 camps el Pavelló Poliesportiu del Camp Municipal d'Esports, assenyalant l'oportunitat que aquesta obra sigui realitzada per Olimpex Iberia. El pressupost és de 3.500.000 pts. que seria costejat per meitat, entre el Govern Balear i l'Ajuntament de Lluçmajor.

CONVENI ENTRE EL MEC I L'AJUNTAMENT PER A L'ALFABETITZACIÓ D'ADULTS

El Ministeri d'Educació i el Consistori llucmajorer varen subscriure, el passat 9 de novembre, un conveni per a l'educació d'adults. Aquest acord té per objecte el desenvolupament d'un Programa que pretén donar respostes integrades als problemes actuals en matèria de formació d'aquells grups socials que per diverses raons es trobin en condicions d'inferioritat respecte a la resta de la població.

Es per això que el

Signatura del conveni per part del delegat del MEC, Andreu Crespi i del batle de Lluçmajor, Joan Monserrat.

Ministeri d'Educació i Ciència, amb la direcció i coordinació de l'administració educativa competent, desitja estimular la col.laboració institucional

amb les demés administracions públiques i entitats privades que duguin a terme iniciatives de caràcter social i de desenvolupament

comunitari.

El despatx de l'alcaldia fou l'escenari de la signatura, amb la subscripció del conveni pel delegat del MEC, Andreu Crespi i el batle de Lluçmajor, Joan Monserrat. En aquest conveni s'estableix que el Consistori llucmajorer aportarà els locals i el MEC els mitjans culturals dels alumnes, i també una subvenció de 600.000 pts. per a la contractació d'un monitor d'alfabetització.

El curs tendrà com a escenari els locals de l'Associació de la 3ª Edat, en el C. Sant Joan, a Lluçmajor i a S'Arenal el Col·legi Públic del C. Sant Bartomeu.

S'HA CREAT L'ASSOCIACIÓ DE VEINATS "S'ESPIGOLERA".

Recentment s'han aprovat els Estatuts de l'Associació de Veïnats "S'Espigolera de Llucmajor" amb el nomenament de la Junta Directiva composta per:

President: Francesc Vidal Catany

Vice-president: Miquel Capellà Tomàs

Secretari: Joan J. Mestre Gómez

Tresorer: Bernat Pou Ordinas

Vocals: Miquel Coll, Julià Pacheco, Rafel Catany, Hermenegildo Reda, Joan Ramon i Miquel Bauzá.

Aquesta Associació de Veïnats es constitueix amb la finalitat primordial de promoure i defensar els interessos comunitaris, morals i materials del terme de Llucmajor, mitjançant una organització adequada i comptant amb els mitjans d'independència necessaris per poder dur a terme la seva missió. L'Associació espera la col·laboració de tots els llucmajorers que vulguin participar en aquesta tasca.

ACTUACIÓ DEL GRUP DE TERESITES "ELS TRES TRANQUILS".

El passat 30 de novembre, el grup de teresites "Els Tres Tranquils" va representar el conte "La Blancaneu i els set nans" a la Casa Bresol del Nin Jesús, amb l'assistència de tots els nins d'aquest centre i d'altres de l'Escola Municipal d'Infants. Tots ells es delitaren una vegada més amb l'art d'aquesta animada gent.

UNA NOVA REVISTA: "EKIX".

Ha sortit el primer número de "EKIX", una revista mensual de caràcter juvenil, dirigida per Sebastià Alzamora i Jaume Salvà Lara. El seu disseny és modern, actual, d'acord amb la personalitat dels directors i col·laboradors. Estic d'enhorabona perquè he

llegit a l'editorial: "ets una de les persones que hauràs tengut sa privilegiada oportunitat de llegir es primer número d'Ekix...". I també he llegit que han triat el Còmic per a fer la revista perquè consideren que és una de les poques tècniques que encara no han estat manipulades. Des d'aquesta revista, "Llucmajor de Pinte en Ample" desitjam un bon futur per a "Ekix" com a parent jove i més pur i si no es deixen manipular, llavors ells també estaran d'enhorabona.

UN ARTISTA SURREALISTA FIGURATIU.

El pintor G. Guzmán Castillo té part de la seva obra exposada al Supermercat Llucmajorer "Deressa". Es tracta d'una obra diferent, original, abstracta; l'autor es defineix a sí mateix com a un pintor surrealista figuratiu i entremescla diverses tècniques, sobretot oli i dibuix amb ploma.

El més característic d'aquesta pintura és el maneig dels colors, així com de la seva particularitat d'abstracció i també l'especial atenció cap a la figura femenina com a representació i font de vida dins aquest univers.

Tots aquests trets fan de l'obra de Guzmán Castillo, una obra totalment distinta en tot el sentit de la paraula.

MILLORES AL CAMI DE CAMPOS.

En una recent reunió, el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma ha aprovat un expedient de contractació per a la realització de millores al paviment del tram Llucmajor-Campos de la carretera de Palma a Porto Petra.

Aquesta redacció pot evitar demanar-se quin tram d'una carretera nova de trinxera, que encara no fa un any que es va inaugurar, ni sis mesos que es va acabar, pot necessitar millores. Hi ha coses que, sense aficar-hi el dit com Sant Tomàs, no hi ha que les entengui.

CLUB NAUTIC S'ESTANYOL

(Tomeu Sbert).- Després de 4 anys de manament, el passat mes d'Octubre, la Junta Directiva del C.N.E. va procedir a la dimissió per a la convocatòria de noves eleccions. Com que després del procés convocatori no s'havia presentat cap llista de candidats, dia 12 d'octubre es va proclamar la Junta constituïda d'aquesta manera:

PRESIDENT: Antoni Ginard Torelló

Vicepresident: Baltasar Ramon Clar

Comodor: Andreu Amer Alias

Secretari: Joan Barber Forteza

Tresorer: Antoni Martorell Clar

Comptador: Bernat Castell Pradell

Vocals: M. Sastre, F. Hernández, A. Sbert, L. Piña, J. Peña, D. Truyols, A. Munar y G. Vanrell.

El desig de la Junta és millorar en tot allò possible el manament anterior encaminat a les instal·lacions portuàries, mantenir el nivell de qualitat del Restaurant i potenciar al màxim l'esport de la Vela en vistes a l'Olimpíada/92, amb la

iniciació d'un curs intensiu d'Optimist i la creació d'una floteta de la classe 420.

TAULA RODONA: LA REVOLUCIÓ SOVIETICA.

El passat divendres dia vint de novembre va tenir lloc a la Sala d'Actes de l'Ajuntament una taula rodona sobre la revolució russa del 1917, de la que es celebra el setanta aniversari. La revolució russa del 17 va significar l'establiment de primer estat socialista de la història i el primer gran triomf de l'esquerra actual, que pujava al poder per primera vegada. Per valorar, setanta anys després d'aquells fets, fer-ne balanç i parlar del moment actual de les esquerres varen intervenir en l'acte, moderat per Sebastià Urbina, Mateu Morro, Secretari general del PSM, Josep Moll, Secretari de la FSB del PSOE, Josep Valero, Secretari general del PCB i Albert Saoner professor de filosofia a la Universitat de les Illes Balears. Convocaven l'acte, que aplegà un públic poc nbrós però atent, crític i...quiet. El Partit dels Comunistes de Balears, el Partit Socialista de Mallorca i el Partit Socialista

Campanya "Mille bambini" d'integració dels nins minusvàlids

El passat dia 26 se celebrà a la Sala d'actes de l'Ajuntament una taula rodona sobre el tema de la integració dels discapacitats.

La Coordinadora de Minusvàlids, com a responsable executora de la campanya d'integració va organitzar un conjunt de 16 taules rodones on s'inclou també la de Lluçmajor.

Aquesta campanya, juntament amb un certamen de dibuix o redacció fou organitzada a nivell estatal pel Ministeri d'Educació i Ciència i pel de Treball i Seguretat Social, per via d'INSERSO, instrument canalitzador d'aquests serveis.

Els ponents que participaren en aquest col·loqui foren:

D'INSERSO la Directora provincial, Angela Thomàs.

Del MEC Jaume Obrador, de l'Equip Psicopedagògic comarcal.

De l'Ajuntament el regidor de Serveis Socials, Joan Caldes.

Del Col·legi Públic la Directora, Magdalena Garí.

De l'Equip Psicopedagògic Municipal la pedagoga, M. Isabel Pascual.

De l'Escoleta Municipal l'educadora Francisca Noguera.

De l'Associació de Pares de l'Escoleta, Aina Luna.

Dels representants de Salut, el metge Josep

Pellicer.

De la Coordinadora de Minusvàlids la Directora, Margalida Rubí.

De la Coordinadora d'Acció Social, Catalina Sbert.

En aquesta taula rodona es discutiren els aspectes positius de la inserció de les persones amb dificultats físiques, psíquiques, sensorials o orgàniques, dins una societat estructurada per persones sense dificultats i per tant sense barreres arquitectòniques o de comunicació.

S'informà també de la importància de les associacions, de les prestacions econòmiques que ofereix el Ministeri de Seguretat Social, els

recursos que disposa el Ministeri d'Educació i Ciència per facilitar la integració a l'escola ordinària, els recursos existents al nostre municipi i els que el nou Consistori pensa posar en funcionament.

La línia que se seguí fou sobretot la de remarcar la importància i la manera com s'ha d'influir dins l'escola i el costum que s'ha d'implantar en els nins de conviure amb persones diferents de les que estam avesats a veure. Perquè només així els podran acceptar com un més de nosaltres, pel simple fet que ho són.

Per altra banda, aquesta integració s'ha de fer en tots els àmbits, laboral, social, familiar etc.

El Doctor Josep Pellicer

recalcà la importància de prevenir tots aquests tipus de malalties o deficiències.

Perquè, encara que n'hi hagin algunes que no es poden evitar hi ha un gran nombre d'elles que amb una bona atenció en el temps de la gestació i en el part poden ser eliminades.

Malgrat això, si es produeix la minusvalia, amb una bona atenció primerenca els seus efectes es poden disminuir amb un grau molt qualificat.

El nombre d'assistents, encara que no molt nombrós s'interessà a l'hora del col·loqui proposant suggerències i fent preguntes envers el tema tractat.

Sebastià Rubí

SA TEULERA

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUWIA
PLANTES - CORONES

Carrer Campos, 80 - Tel. 66 01 76

**RESTAURANT
GRAN VIA**

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

S'Arenal

Novament "Un invierno en Mallorca"

Amb un interessant concert musical començarà novament la campanya d'hivern turística, encaminada a fer-ho pasar de lo millor als visitants en particular i que la majoria de gent de la Tercera Edat, titulada "Un invierno en Mallorca". Està coordinada pel Foment de Turisme de Mallorca i patrocinada per la Conselleria de Turisme, el Consell Insular de Mallorca i l'Ajuntament de Calvià, mentre que els treballs d'organització a la part de Platja de Palma, Can Pastilla i S'Arenal, pertanyen a l'Associació d'Hotelers.

Els actes anunciats per al mes de desembre són els següents:

Dia 3, concert musical amb actuació del "Trio de Cambra" (clàssic). A les 17 hores, a la Sala de Congressos del carrer Marbella.

dia 10, actuació del pianista escenari, actuació del Cor infantil de la "Capella Oratoriana".

Dia 21, a les 21, a l'Església de la Porciúncula, concert musical extraordinari, actuen la "Coral Universitària", l'"Orquestra Instrumental" i, altra volta la coral infantil de la "Capella Oratoriana".

També durant el mes de desembre hi haurà festa mallorquina, dia 4. Visita als carrers antics de Palma. Dia 11 visita al mercat del divendres a Llucmajor. El dia 15 festa mallorquina i el 18 altra festa popular. El 24 festa del "Pare Nadal", a tots els hotels oberts i el 28 campionat de petanca

(innocentades incloses).

MILLORES ASFÀLTQUES ALS CARRERS.

De magnífica hem de catalogar la millora que es duu a terme per part de l'Ajuntament de Llucmajor de reasfaltar els carrers de la part alta de S'Arenal, com són els de Cabrera, Eivissa, Menorca, Plaça Major (mercat), Mallorca, Formentera, A. Catany, Vicaria i part de Maria A. Salvà i de Berga i Sant Bartomeu. Una millora necessària, esperada, i que rep els majors favorables comentaris per part dels veïns. El pis dels carrers esmentats ja estava molt espenyat. I la veritat és que als darrers anys no rebé gaires atencions.

FRAY ADOLFO DE VILLARROYA.

L'ex-component del popular grup de fa unes dècades "Los cuatro de Asís", Fray Adolfo de Villaroya, acaba de gravar un disc just amb Vicens Francès, el qual ha posat la música.

Els gravaments han tingut lloc a Palma, però els assaigs que han durat un parell de mesades els han fets a l'anomenada "Cova Can Denits", devora es Pilarí, on Vicens Francès han muntat els instruments necessaris per oferir-hi concerts musicals als turistes.

El frare franciscà canta encara molt bé. Enhorabona a ell i a l'autor de la música.

Silvia Chaki entregant el Diploma d'Honor (categoria d'or) a les germanes Maria i Xisca Sbert. (Foto Llorens Ripoll)

No és la primera vegada que ell dos llancen un disc al mercat.

AIGÜES BRUTES A CIUTAT.

A una depuradora de Palma es duren les aigües brutes que no pot depurar la instal·lació situada a la carretera de Cala Blava. Els dos Ajuntaments, Ciutat i Llucmajor han arribat a un acord o estan aprop d'arribar-hi i firmar-lo, amb la qual cosa el proper estiu no es tindrà el greu perill de tornar veure aigües brutes p'enmig dels carrers, en especial el de Miramar.

PREMI INTERNACIONAL.

A Madrid fou entregat el premi internacional donat per "American Gold Star" a "Sayja Ganadera" de la qual és propietari i director el llucmajorer Damià Sastre Bauzá. L'esmentada granja vacuna està situada devora Es Pilarí a l'hort "Can Sastre" i en el seu ram és el millor muntat d'aquesta zona.

El premi "American Gold Star", entregat al llag d'un acte en el "Gran Casino Madrid", el rebé en nom de l'empresa, la filla major del matrimoni Sastre-Janer, Francesca-Aina.

MEDALLA D'OR A UNA AGENCIA ARENALERA.

(Redacció).- Dies passats tingué lloc a S'Arenal l'acte d'entrega d'un premi a una agència local d'assegurances. Acte senzill però solemne. Per la cap del "Club Mare Nostrum 2.000", Silvia Chaki feu imposició de la Medalla d'Or i entrega de Diploma d'Honor a la representació de l'esmentada Companyia, a la Platja de Palma i S'Arenal. Es tracta de la més alta distinció que concedeix Mare Nostrum a una agència o a un agent. En aquest cas l'agent és Francesca Nicolau Manera, col·legiada des que es muntaren oficines al carrer Marbella i a la Plaça Major arenaleres.

Hi assistí el director general Antoni Lacasa, el sub-director general Vicens Martorell, sub-directors adjunts Jordi Canals i Josep Moro, director nacional de marketing Antoni Aguilar i el director comarcal Pau Cabot. Les germanes Sbert rebieren el premi, ja que elles són les vertaderes impulsores del servei que dona l'agència. El P. Jordi Perelló efectuà benedicció de l'ampliació d'instal·lacions i, finalment se feren uns breus parlaments.

Tomeu Sbert

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

La Normalització Lingüística a l'Institut

L'Institut de Batxillerat "Maria Antònia Salvà" de Lluçmajor ha decidit normalitzar l'ús de la nostra llengua. Una voluntat, per part de professors i alumnes, molt majoritàriament favorable a l'ús correcte i normal de l'idioma dels mallorquins ha estat en aquest cas decisiva.

L'Institut Mª Antònia Salvà era ja, de fet, un institut majoritàriament catalanoparlant: els seus alumnes provenen principalment de pobles pràcticament monolingües, Porreres, Algaida, Montuïri, Campos, Santanyí, Ses Salines, Lluçmajor mateix..., amb alguna excepció com, per exemple, S'Arenal, pràcticament única.

ELS ALUMNES, A FAVOR

El català és la llengua familiar i habitual de la immensa majoria dels alumnes i una enquesta del curs passat assenyalava que només dos dels alumnes del centre no l'entenen. La immensa majoria saben parlar el mallorquí, llegir-lo i escriure'l, en una relació de trenta a un.

La mateixa enquesta assenyalava que un cinquantais per cent de l'alumnat, una ampla majoria absoluta, volia que totes les classes s'impartissin en la pròpia llengua, un deu per cent en volia quatre i un quinze dues. Així un vuitanta-un per cent de l'alumnat volia classes en català contra un desset per cent que no volia que s'hi impartís cap assignatura. El grup d'alumnes més important, de molt, és el partidari de la normalització total.

ASSIGNATURES EN CATALÀ

Enguany ja s'imparteixen en llengua catalana (amb llibres, classes, apunts, etc. en català) les següents assignatures:

-A Primer curs, les matemàtiques i les ciències naturals, amb cinc hores setmanals per a cadascuna, la geografia, amb quatre hores i la religió amb dues.

-A Segon, les matemàtiques amb quatre hores, la història amb tres i la informàtica i la religió amb dues. També una part dels professors de física i química imparteixen en la nostra llengua la seva assignatura, cinc hores setmanals.

-A Tercer curs són en català les matemàtiques, amb quatre hores setmanals i la informàtica i

la religió amb dues.

Enguany encara no s'ha introduït l'ensenyament d'assignatures en llengua catalana a COU, maldament l'enquesta feta l'any passat als alumnes de tercer reflexava una clara demanda en aquest sentit: quaranta sis alumnes digueren que hi volien totes les assignatures, en català, sobre dotze que no n'hi volien cap i devuit que en volien dues o quatre.

Actualment els seminaris implicats estan estudiant la possibilitat d'introduir l'ensenyament en català a COU el curs vinent.

UN PROCES SENSE PROBLEMES

L'esperada i volguda normalització lingüística s'està efectuant amb tranquil·litat i sense cap problema digne d'esment. Encara que alguns pares semblaven posar petits emperons cap no ha arribat a adquirir entitat formal i els alumnes participen de la tasca normalitzadora activament. Són majoria els que, malgrat una educació fins ara castellanitzant, fan els exàmens en català.

Els únics entrebancs han vingut de la mà de professors molt determinats, un o dos en concret, nous, que no han volgut fer-se càrrec de la decisió adoptada pels seus antecessors al seminari el curs passat. Però són casos aïllats i de mínima importància.

Per contra, professors castellanoparlants vinguts de la península fan tot el que saben per no travar el procés de recuperació lingüística al nostre institut. Així, adopten una actitud favorable i de simpatia lingüística, usant i deixant usar el material didàctic en llengua catalana i permetent l'ús del català als exàmens per part dels alumnes, deixant que aquests s'expressin acadèmicament i a les classes en la llengua que els és pròpia.

LA LLENGUA I LA LITERATURA

Però no només s'ha incrementat el nombre d'assignatures impartides en català, sinó que la llengua i la literatura catalanes, que ocupaven una posició secundària devora el major pes horari de les assignatures de

llengua i literatura castellanes, han equiparat els seus horaris amb aquelles, estant ara ambdues llengües en una situació de major igualtat. Van acabant així amb una situació desavantatjosa per a l'estudi de la nostra llengua i de la literatura d'aquest país, que era especialment greu i remarcable a COU.

Amb l'arribada de la igualtat de condicions (que presenta petits problemes d'horaris i optatives, en la forma que l'han aplicada els poders públics responsables en educació) cal dir que, ja el primer any, la meitat, amb un lleuger avantatge, dels alumnes ha optat per l'estudi de la literatura catalana.

ELS ARGUMENTS DE LA PROPOSTA

La proposta de regulació de l'ensenyament en llengua catalana a l'I.B. de Lluçmajor el que fa és facilitar, fer formal i regular una situació preexistent, de fet. La gran majoria dels professors ja impartia en català les seves assignatures, ara ho seguirà fent, però amb un assessorament, amb més formalitat, amb una millora del nivell lingüístic (per exemple pel que fa a l'ús del vocabulari tècnic) i ara també podrà, a la fi, fer classe amb el material didàctic i els llibres en la llengua en què s'imparteix l'assignatura; la llengua de la classe és ja la llengua de classe.

La proposta normalitzadora dels professors del nostre I.B. basa la seva defensa de l'ús del català en les classes en els següents punts, bàsicament:

-No hi ha res en l'estructura d'una llengua que l'impedeixi d'arribar a ser vehicle de civilització moderna" (Unesco, 1.953). Totes les llengües, doncs, són vàlides i suficients.

-La marginació que, històricament, ha sofert el català com a llengua de l'escola no pot justificar-se de cap manera en les seves insuficiències expressives -que no en té-, ni tampoc en el nombre dels seus parlants: parlen la nostra llengua vuit milions de persones, un nombre similar al de persones que parlen txec, suec, búlgar, danès, finès o noruec, llengües d'ús exclusiu en l'escolarització en els territoris que les tenen com a pròpies.

-L'ensenyament en la pròpia

llengua no va contra el plurilingüisme. Aquest, en canvi, és molt més factible si es fonamenta en el coneixement integral i profund de l'idioma propi. Es als països abans esmentats -Noruega, Suècia, Dinamarca- on és més generalitzat el coneixement d'idiomes.

-El català és la llengua habitual i majoritària dels alumnes de l'institut. Tots l'entenen, tret de dos que seran objecte d'un tractament especial.

-L'ús del català en l'ensenyament comporta una sèrie d'avantatges pedagògics i pràctics indiscutibles: Una major i millor comprensió, un major arrelament de l'activitat escolar en l'entorn immediat de l'alumne, és la llengua ambiental, culturalitzada i acostada a l'alumne a la seva comunitat i el domini de la pròpia llengua és la millor base per al coneixement i domini d'altres idiomes. Amb un ensenyament en català millora la possible futura qualificació laboral de l'alumne, s'el prepara millor per al seu ingrés en la Universitat Balear, que té el català com a llengua oficial i avença, en definitiva, la recuperació de la nostra societat.

NO NOMÉS ELS ALUMNES

No només l'alumnat es veu afectat per la normalització lingüística, també l'administració de l'institut s'està catalanitzant. Els professors, a més, són assessorat lingüísticament pels seus companys del seminari de llengua, amb una millora evident del nivell de l'ensenyament i una major articulació de tot l'institut, que es veu indubtablement beneficiat en un procés en el que tots aprenen. Així de senzill és, i l'institut podem dir que és ara un dels pioners de la recuperació lingüística dels àmbits de la vida llucmajorera.

Antoni Llompart

UNA MÉS! DE LES EXCLUSIVES
D'ELECTRICA CALAFAT
EL SEU ESTABLIMENT A LLUCMAJOR

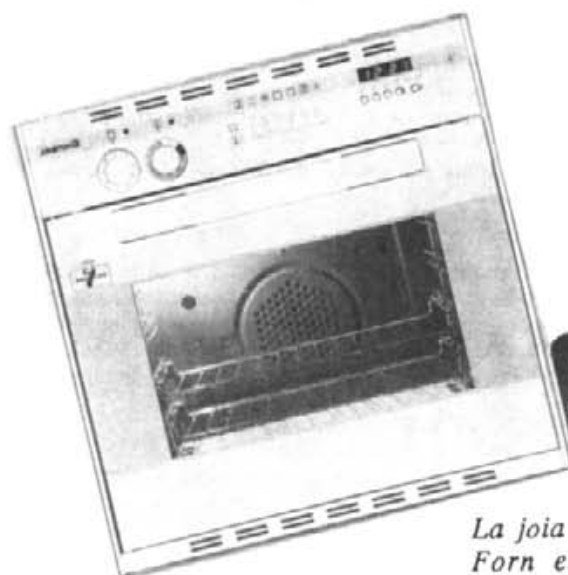
ARISTON

NOVETAT "NO FROST"
4 ESTACIONS **ARISTON**
LA MÉS AVANÇADA TECNOLOGIA
DE FRED, AMB DISSENY ASSISTIT
PER ORDINADOR I CONSTRUÏT
AMB MATERIALS SELECCIONATS
D'ALTA FIABILITAT I DURACIÓ

*Congelació ràpida -24° C
Congelats -18° C*

DOS ANYS DE
ARISTON
GARANTIA

*La joia de la cuina.
Forn elèctric amb rellotge
electrònic programable.
Autoneteja, mandos invisibles.
Testimonis lluminosos. 7 Programes...*

*20 Programes inclòs el
cicle Pura llana verge.
Termostats regulables. Cicle a
60° C per a fibres modernes
i nous detergents.*

expert

LA MAJOR CADENA DE
DETALLISTES
INTERNACIONAL.
"SEMPRE EL MILLOR
PREU, SERVEI I
QUALITAT"

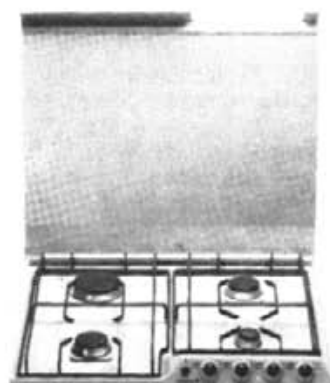
2.000 Establiments a 12 Països

ELECTRICA
Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 - LLUCMAJOR

*Encimeres especials amb tapadora,
mandos funcionals. Esmaltades o
inoxidables, encesa electrònica...*

EL SEU EXPERT EN
ELECTRODOMÈSTICS ELS
DESITJA UNES FESTES
NADALENQUES MOLT
VENTUROSES

Reglament Municipal de Normalització Lingüística

PREAMBUL

El present reglament desenvolupa dins l'àmbit municipal l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i la Llei 3/1986 de la Comunitat Autònoma sobre la Normalització de la llengua catalana.

I. PRINCIPIS GENERALS

Article 1

1.— El català, com a llengua pròpia de les Illes Balears, ho és també del municipi de Llucmajor.

2.— El català i el castellà són les llengües oficials de l'Ajuntament de Llucmajor.

Article 2

Les finalitats del present Reglament de Normalització Lingüística són:

1.— Establir progressivament el català com la llengua usual de l'Administració municipal.

2.— Garantir el dret dels ciutadans d'adreçar-se al Ajuntament de Llucmajor en qualsevol de les dues llengües oficials, oralment i/o per escrit.

3.— Promoure l'ús del català a tots els àmbits de la vida del municipi.

Article 3

L'aplicació del present reglament no podrà comportar cap tipus de discriminació als ciutadans per raó de la llengua oficial que emprin davant l'Administració Municipal.

II. TOPONIMIA I SENYALITZACIÓ

Article 4

1.— Tots els topònims de Llucmajor tenen com a única forma oficial l'expressada en llengua catalana. A aquest efecte es consideren topònims: el nom del poble, els dels distints nuclis de població concentrada o aïllada i els dels barris, els dels carrers, places o altres vies públiques; els dels torrents, les muntanyes, les cales, les platges i d'altres accidents geogràfics, i, en general, qualsevol denominació que serveixi per indicar un indret o un espai determinats.

La normalització dels topònims es farà, si s'escau, d'acord amb el que disposa l'article 14 de la Llei de Normalització Lingüística.

2.— Els indicadors de les fites del terme o de qualsevol altra demarcació municipal seran en català.

Article 5

1.— Les dependències i els serveis municipals tendran com a únic nom oficial el català. Els rètols, els cartells i els indicadors existents a l'interior i a l'exterior de les dependències i els serveis es redactaran en aquesta llengua.

2.— Igualment es redactaran en català totes les inscripcions o retolacions que identifiquin bens de propietat municipals tals com immobles, vehicles, maquinària i utilitatge.

Article 6

Tots els rètols situats a les vies públiques, la col·locació dels quals sigui de competència municipal, destinats a informar els transeünts i els conductors, seran redactats en català i, si per les circumstàncies sociolingüístiques fos necessari, aniran acompanyats de l'oportuna traducció o d'un llenguatge gràfic de fàcil comprensió general.

III. US LINGÜÍSTIC GENERAL

Article 7

D'una manera general, l'Ajuntament de Llucmajor tendrà a un progressiu i creixent ús del català per a les seves

relacions, amb les particularitats que resulten dels articles següents:

IV. US INTERN

Article 8

1.— Les actuacions internes de caràcter administratiu es faran en català. A aquest efecte, es consideren actuacions internes —a més dels escrits i documents en general de règim intern— les convocatòries i les actes de reunions.

2.— Els impresos interns, els llibres de registre, les capçaleres de tota casta de papers, els segells de goma, els datadors i altres elements anàlegs es redactaran en català.

3.— Els estudis, projectes i treballs anàlegs que l'Ajuntament encarregui a tercers dins els àmbits territorials on el català sigui llengua oficial tendran de ser entregats en català, tret que la seva finalitat exigisqui la redacció en una altra llengua.

V. RELACIONS INSTITUCIONALS

Article 9

La documentació que l'Ajuntament dirigeixi a les restants Administracions de les Illes Balears i de territoris que tinguin el català com a idioma oficial, es redactarà en aquesta llengua.

Article 10

Els documents municipals destinats a Administracions Públiques de fora de l'àmbit lingüístic català es redactaran en castellà o en una altra llengua oficial de l'Administració receptora, així com les còpies de documents redactats en català per l'Ajuntament.

VI. RELACIONS AMB ELS ADMINISTRATS

Article 11

1.— Es faran en català les comunicacions i notificacions dirigides a persones físiques o jurídiques residents a territoris on el català sigui llengua oficial, sense perjudici del seu dret a rebre-les en castellà si ho demanen o si les circumstàncies sociolingüístiques ho fan aconsellable.

2.— Les comunicacions i notificacions dirigides a persones residents fora de l'àmbit lingüístic català es faran en castellà o en una altra llengua oficial d'aquell territori.

Article 12

1.— La documentació impresa que s'hagi de posar a l'abast dels ciutadans es redactarà en les dues llengües oficials. Com a criteri general, s'evitarà la mescla de llengües en una mateixa full, de tal manera que els documents tendran dues versions oficials, la catalana i la castellana, impreses a fulls diferents.

2.— Els impresos seran oferts als administrats en la seva versió catalana, sense perjudici del seu dret a omplir-los en castellà. Les versions castellanes seran a disposició dels interessats.

Article 13

Tots els documents contractuals subscrits per l'Ajuntament de Llucmajor seran redactats en català. Cas que l'altra part ho sol·liciti, s'adoptarà el sistema de doble text català-castellà.

Article 14

L'expedició de certificacions i de testimoniatges d'expedients es farà en català o, si el sol·licitant ho demana, en castellà.

VII. BANS, AVISOS, PUBLICACIONS I PUBLICITAT

Article 15

Les disposicions i els anuncis de l'Ajuntament de Llucmajor que s'hagin de publicar al Butlletí oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'hi enviarn en català, sense perjudici de la traducció de l'original al castellà quan correspongui.

Article 16

1.— Els bans, els avisos i els anuncis públics que provenguin de l'Ajuntament de Llucmajor es faran en català, sense perjudici que se'n puguin fer versions en castellà.

2.— Les publicacions i la publicitat en general de l'Ajuntament es faran en català. Si les característiques de l'activitat ho aconsellen, s'hi podrà emprar també el castellà o altres llengües quan les informacions a difondre siguin d'interès turístic.

VIII. PERSONAL

Article 17

S'estableix com a objectiu el coneixement oral i escrit de les dues llengües oficials per part del personal de l'Ajuntament de Llucmajor.

Article 18

L'Ajuntament organitzarà cursos d'aprenentatge i perfeccionament de la llengua catalana, tant per al personal municipal, amb especial referència al llenguatge administratiu català, com per a la població en general.

Article 19

A totes les Bases que regulin les convocatòries per al proveïment de llocs de treball de l'Ajuntament de Llucmajor, de règim administratiu o laboral, en propietat o amb caràcter temporal, i als concursos de mèrits destinats a la promoció del personal, s'inclourà la pràctica obligatòria d'un exercici acreditatiu del nivell de coneixement del català.

IX. PROMOCIO DE L'US

Article 20

1.— L'Ajuntament de Llucmajor organitzarà campanyes i activitats diverses destinades a fomentar la consciència lingüística dels ciutadans i a promoure l'ús del català a tots els àmbits de la vida del poble.

2.— L'Ajuntament de Llucmajor podrà exceptuar o bonificar pel que respecta a obligacions fiscals aquells actes o manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió de la llengua catalana.

Article 21

En la concessió d'ajudes econòmiques a les activitats promogudes per associacions i entitats privades, l'Ajuntament valorarà l'ús del català —cartells, anuncis, etc.— en relació amb l'activitat.

Article 22

L'Ajuntament de Llucmajor crearà un Servei de Normalització Lingüística que tenguin com a finalitat ser el suport tècnic de l'aplicació d'aquest Reglament dins tot el municipi.

Article 23

Per aconseguir les finalitats assenyalades en el present Reglament, l'Ajuntament destinarà anualment les partides corresponents en els seus pressupostos.

DISPOSICIO ADDICIONAL

Queden derogades quantes disposicions municipals s'oposin al present Reglament i, expressament, els «Principis i normes generals de normalització lingüística», aprovades en el ple de 26 de juliol de 1983.

**També a Llucmajor li oferim
servei 24 hores amb
la tarja "SA NOSTRA"
del Caixer Automàtic.
SOL.LICITAU-LA**

**CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"**

**HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"**

★ ★

NOVA DECORACIO

TERRASSA

**Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS TROPI !...**

OBERT TOTS ELS DIES

**SERVEI DE BEGUES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES**

★ ★ ★

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR

Anotacions sobre les Fires-87

Com cada any es tornaren celebrar les fires de la nostra ciutat. Amb motiu d'això, els alumnes del taller del noticiari de I.F.P. Pere de Son Gall hem realitzat un estudi sobre la incidència que han tengut els actes realitzats.

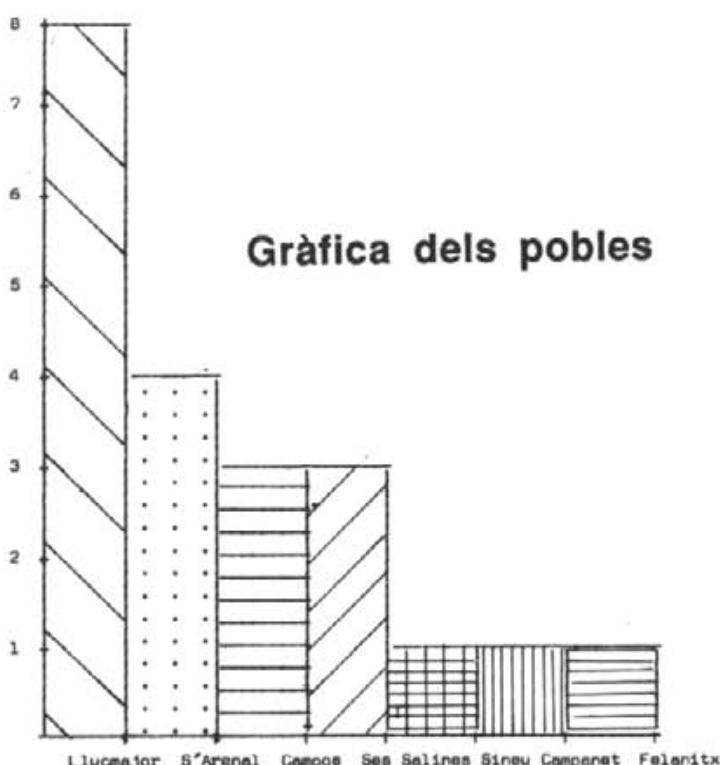
Es realitzà una enquesta el matí de la darrera fira, sobre l'assistència de gent dels pobles de Mallorca, i la conclusió va ésser que el tant per cent més alt de visitants era de S'Arenal seguit de Campos, Ses Salines, Algaida, Montuïri, etc. L'assistència disminueix a mesura que la distància dels pobles augmenta.

Quan a l'edat: la gent jove és la que més ve a la fira, i va disminuint a mesura que l'edat augmenta. Són els homes els que més hi van, mentre que l'assistència de dones és molt més inferior. I tots ells diuen que han firat o firaran, per tant això és un aspecte positiu de la fira ja que es veu que aquesta agrada.

Les atraccions han estat un alicient pels nins als de les casetes de joguines, així com pels grans, roba pell, bisuteria, plantes, aram, etc.

Hi ha hagut una gran varietat d'atraccions així com de casetes; han destacat les jugueteries, bisuteria i roba, i han disminuït les catifes, i casetes de fusta.

Respecte a les exposicions de pintura, podem dir que són generalment a l'oli, els motius representants són paisatges. A més hi va haver

una exposició, que és la col·lecció de pintura del Consell Insular, va ésser la millor, amb molta diferència.

Enguany es va celebrar la VIII mostra al Col·legi Públic de Llucmajor, i vàrem trobar a faltar una sèrie d'indústries i el que és més important és que l'edat dels industrials fou de més de 40 anys el que ens demostrà que la gent jove no té esperit d'industrial.

Quant a la ramaderia s'ha de destacar l'assistència massiva d'ovelles de totes les races seguit de cavalls, cans, coloms, perdius.

Quant a la fira

automobilística, predominaren els vehicles més econòmics i dels de gran luxe, quasi no n'hi havia i quant a la maquinària agrícola hi havia totes les marques del mercat.

L'Esport que ha predominat molt damunt els altres és el futbol, i els que menys ha estat el ciclisme i el tir al plat. Tots aquells esports es varen realitzar en el terme de Llucmajor.

Hem de dir que hi ha coses que hem trobat a faltar com és més publicitat en els pobles més llunyans, falta de llocs de venda de llibres, poques casetes de roba, i l'arranjament de la zona on hi ha les atraccions, i exposicions de pintures més bones.

Taller "Noticiari"
de l'I.F.P. Pere de Son Gall

REPORTATGES I DOCUMENTALS VIDEO PROFESSIONAL

TOMEU COLL ORVAY
C/ Sant Antoni, 39
Llucmajor

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

La Marina: àrea a protegir amb urgència

La Marina de Lluçmajor és un dels espais naturals de Mallorca que amb més urgència necessiten protecció, segons una proposta de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori aprovada pel Consell de Govern de la Comunitat Autònoma el passat 26 de Novembre.

Aquesta proposta, orientada a la protecció d'àrees d'especials valors mediambientals té com objectiu final proposar les mesures necessàries i suficients per evitar la degradació de les àrees protegides i garantir la seva utilització i l'explotació dels seus recursos si és compatible amb la protecció necessària, segons va declarar el Conseller Jeroni Saiz en presentar la proposta als mitjans informatius.

Es tracta d'un document que no presenta els límits exactes de les zones a protegir, ja que segons el Conseller, aquests només es podran establir, en molts de casos, en redactar l'eina de protecció de cada punt en concret. El que sí inclou la dita proposta és una relació de les àrees a protegir, agrupades en tres graus segons el seu valor.

A la relació d'àrees que necessiten urgent protecció, pel que fa a l'Illa de Mallorca, i segons ordre de prioritats proteccionista hi trobam:

La Serra de Tramuntana, La Albufera, La Albufera, les dunes i arenals de la Badia d'Alcúdia, Cala Barques, Mondragó, Es Trenc-Salobrar, la Marina de Lluçmajor i l'arxipèlag de Cabrera.

Es de preveure que aquestes propostes atanyeran la seva eficàcia en esser recollides en les Directrius d'Ordenació Territorial que ha d'elaborar el govern com a manament de la llei d'Ordenació Territorial.

Aquesta iniciativa coincideix en el temps amb el reconeixement per part del Govern Autònom, al manco sobre el paper, i després d'informes tècnics inapel·lables que el desordre urbanístic i el creixement de l'oferta al ritme actual poden provocar a curt termini un major descens en la qualitat dels turistes i una guerra de preus a la baixa.

Faig aquesta associació perquè precisament una de les darreres grans decisions urbanístiques de l'actual consistori Lluçmajorer ha estat donar llum verda al projecte d'Urbanització de Regana. A la Marina, sí, a la vuitena zona de Mallorca que més urgentment necessita protegir, segons la versió d'una Conselleria que, si d'una cosa no pot esser acusada, és de proteccionista radical.

M'argumentaran que això de Regana estava previst al Pla d'Ordenació Urbana del Municipi, i per tant no s'hi podia fer res. I amb aquest sò enterrarem Regana, i després anau a saber que més. Un Pla Urbanístic com el de Lluçmajor és en primer lloc un instrument complicadíssim que entenen els tècnics, algun polític, i els missers que les grans empreses urbanitzadores i especuladores tenen en nòmina. El que jo sé, és que si un instrument no serveix per a un fi, es barata; i el Pla no és més que un instrument polític.

Vull dir amb això que el de l'Urbanisme és un debat pendent per a l'actual Consistori. Que els llucmajorers tenim dret a preguntar-nos quantes urbanitzacions més s'aprovaran dient que el Pla ho preveu així, tenint a l'Ajuntament un govern que al programa electoral parlava d'urbanisme racional.

Com també es pendent el tema de la disciplina urbanística. Que s'ha fet en

els ja més de cent dies d'ajuntament socialista per a començar a posar ordre en el desgavell d'infraccions urbanes i rurals als ordenaments urbanístics? En aquests moments, quan la societat mallorquina es mostra més conscient que mai d'uns problemes que alguns sectors fa anys que denuncien, és també necessari que Lluçmajor, reprengui l'assignatura pendent de la racionalitat urbanística i territorial. Una assignatura que té com un dels capítols més importants

el d'un altra punt d'aquesta marina de Lluçmajor que ja no pot estar més sense protegir i sobre la qual no s'hauria de permetre vessar-hi ni una palada més de ciment abans de tenir informes científics precisos sobre les àrees a protegir. Aquest altra punt és Capocorb. Amb l'amenaça de dotze mil places, amb una sentència judicial, amb el problema de l'aigua, amb el gravíssim tema polític i econòmic de les possibles indemnitzacions, amb els solars de l'aprofitament mitjà...

M. Cardell

FOTO D'ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

**BITLLETS DE VAIXELL
I D'AVIÓ
OFERTA ESPECIAL VAIXELL**

**ANADA I TORNADA
4 PERSONES I EL COTXE
40.900 Ptes.**

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/ Maria Antonia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

Liucmajor

Las pandillas juveniles toman la calle

J. Clar Coll

Tres pandillas juveniles, con sus motos, sus peculiares modos de vestir y con bares perfectamente delimitados como puntos de reunión, se reparten las noches llucmajorenses. Con sus ruidosas motos atronan las calles y por la noche hacen uso de la Ronda Mitjorn como pista de carreras para medir sus fuerzas y la potencia de sus motos, teniendo la rotonda de la carretera de S'Arenal como meta. Hasta ahora, no hay que lamentar accidentes de gravedad, si bien ya se contabilizan unos cuantos huesos rotos por parte de los motoristas, por el desprecio hacia el tráfico reinante. Las caídas y los roces con otros vehículos son cosa corriente. Disponen de otro bar, al que consideran «terreno neutral», al que acuden para observar a los adversarios. Su filosofía la han copiado de la película Grease, de John Travolta. Practican o pretenden practicar el separatismo, el suyo hacia la sociedad que los rodea, es decir la marginación. Estos tres grupos, en varias ocasiones han estado a punto de protagonizar peleas multitudinarias, si bien todo ha terminado en gritos e insultos mutuos, al parecer por el temor de la inseguridad de sus propios correligionarios más que por sus adversarios. Estos grupos, no son compactos, muchos de ellos son agrupados por no tener otra manera de pasar el tiempo que tienen libre. Esos grupos son los

Heavys, con unos 50 componentes, Los Pijos o Babosos con unos 50, y los Rockers, los más numerosos con unos 70.

Los Heavys, son los más pobres, apenas tienen dinero y hacen abundante uso de la litrona. Los Pijos o Babosos, son los ricos, tienen buenas motos, buena ropa y hacen ostentación de su superioridad económica, ante las demás pandillas para provocar envidia.

El tercero, los Rockers, los más numerosos y al parecer los más organizados, predicen las maravillas de los años 60, usan la bandera de la Confederación norteamericana, sin saber exactamente que representa, algunos suponen que porque figura en algunas marcas de pantalones vaqueros, y les gustó. No llevan ningún tipo de armas, en todo caso usan grandes muñequeras. En este grupo, los hay convencidos con este tipo de vida, por lo que podría ser el que más durara. Las chicas, que también las hay, no pintan nada en el grupo, sus opiniones no se tienen en cuenta para nada. Curiosamente, los punkies no han cuajado en Llucmajor, pues no hay ninguno, aunque, quien sabe, todavía podría aparecer un grupo así y tendríamos el muestrario completo.

La quema de una bandera confederada, días pasados, provocó el enfrentamiento entre las diversas pandillas. Entre la diversión y la delincuencia, anda el juego.

Els cronistes "barats" prenen possessió dels diaris

Per començar he de dir que aquesta carta no va dirigida al Diari Balears com a institució, sinó a J. Clar Coll, corresponsal d'aquest diari a Llucmajor, pel seu ofensiu i degradant article sobre els joves del nostre poble.

Començarem desmentint alguns punts que considerem inexactes i un tant imaginatius, com el referit al nombre de components de cada banda, respectius territoris d'acció i la suposada pista de carreres. Respecte al nombre de components, puc assegurar perquè em trob dins l'ambient juvenil de l'esmentat poble, que les xifres esmentades en la crítica són exagerades. Pel que es refereix a locals de reunió i ambients, la visió d'aquest senyor és fruit d'una ment influïda per sèries "made in USA". L'únic que hi ha de veritat en això és que com és normal, tota la gent s'aplega per similitud

d'ideologia.

He d'informar a J.C.C. que els Rockers són un grup molt diferent als Rockabilies, grup existent en el nostre poble, i també que entre els Heavies es troben al.lots que pertanyen a grups socials bastant elevats, he de fer constar la manca d'informació de J.C.C. ja que els rockabilies no prediquen les meravelles dels anys 60 sinó una reivindicació d'un cert estil però en versió dels anys 80.

No voldria acabar sense referir-me al comentari de la pel·lícula "Grease", sembla que aquest senyor ni tan sols sap de que va la pel·lícula (i mai tant ben dit) perquè no existeix cap relació entre el film i la realitat.

Per acabar aconsellaria al Diari de Balears que s'assessori de millors col.laboradors.

S.P. ANGUS

Aclariment

A la revista nº 73 sortia a Entitats de Llucmajor un article sobre el G.O.B.

Un apartat d'aquest article versava sobre la seva junta directiva i, si bé és cert, que a la primera assemblea sortí una executiva provisional aquesta mai exercí la seva funció i optarem per l'anarquia total de càrrecs. La qual cosa fa que en l'actualitat no existeixi cap càrrec de coordinació,

secretaria, tresoreria ni organització, en conseqüència els noms apareguts no responen a la realitat.

L'única realitat del funcionament del G.O.B. és que hi ha un grup de gent animada per fer feina que es reuneix cada mes per tractar qualsevol problema. Molts dels noms d'aquesta gent no apareixen a l'article i per això hem cregut necessari fer aquest aclariment.

GOB Llucmajor

SUCA-MULLA

PLUVIOMETRIA

Enguany pareix que l'anyada pot anar bé si el temps no se desbarata. Dins el mes de novembre ha plogut ferm en comparació amb l'any passat.

El novembre de 1986 es recolliren 30 litres/m². ienguany han estat de 132'3. Dia 8 de novembre en va ploure 85'5, ploguda considerable sobretot dins el nostre terme on a

vegades l'aigua va escassa. Totes aquestes pluges han permès unes bones condicions per a la sembra de la civada, el blat, l'ordi o les faves.

En aquest temps dues coses són molts peculiars: els tords i els esclata-sangs. Dels primers hem sentit a dir que n'hi ha pocs i qualche caçador diu que van magres. Sembla que serà ver allò que diuen alguns aficionats a la caça que allà on fan més

mal és a França i no aquí a Mallorca.

D'esclata-sangs n'hi ha haguts pocs. El temps no va acompanyar i quan tocava ploure no ho va fer, per això ens hem trobat un altre any amb manca quasi absoluta

d'esclata-sangs mallorquins (hi ha els més pessimistes que diuen que s'haurà perdut la llavor; però hi han hagut molts d'esclata-sangs forasters, a uns preus d'allò més assequibles.

Els preus

Com és normal en aquesta època de l'any els preus van a la baixa. Es d'esperar que d'aquí a dues setmanes i degut a la demanda de carn que hi ha per a les festes de Nadal, els preus, sobretot en la ramaderia pugin.

Els preus d'ara són els següents:

Les porcelles de 10 a 12 quilos van entre 380-400 pts./Q.

Els porcs per matances a 240-250 pts./Q.

Els porcs negres a 280 pts./Q.

Els xots fins a 12 quilos (en canal) van entre 380 i 400 pts./Q. Si pesen més de 12 quilos el seu preu (en canal) és de 320-340 pts./Q.

Els tords (plomats) van a 95 pts. unitat.

Les ametlles i garroves també van a la baixa. Així les ametlles a la prova van entre 350-360 pts. i les garroves a 20-25-28 pts./Q. si trobam

comprador perquè molts de magatzems no en volen.

El blat de llavor va a 49 pts./Q. i, si és per a consum va a 35 pts.

La civada i l'ordi estan a 31-32 pts./Q., les llavors mallorquines a 40-45 pts./Q. i si són escollides el preu és a convenir.

ROBATORIS.

Al moment de sortir aquest número no tenim notícies de cap robatori. Lo seu seria que a finals de desembre poguéssim dir el mateix, però tots sabem que per Nadal és quan més robatoris hi ha. Es per tant ara l'hora d'intensificar la vigilància a fora-vila per tal d'evitar dins lo possible aquests atacs a la propietat que cada any per aquestes dates estan sotmesos els pagesos.

DOLÇ I SALAT

La Direcció de "Dolç i Salat" felicita als clients i amics i els recorda les seves especialitats:

**FRUITS SECS
CONGELATS
POLLASTRES A
L'AST**

Plaça Espanya, 8. Tel. 66 24 06
(Llucmajor)

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL

Gimnàstica, projecció d'audiovisuals i xerrades
Tot per al benestar psíquic
i físic de l'embarassada

C. Rigo núm. 73 (Llucmajor)
Tel. 66 24 90 (dimarts i dijous horabaixa)
66 17 98 (particular)

Entitats de Llucmajor

L'Obra Cultural Balear

Era l'any 1976 quan un grupet de llucmajorers va sentir la inquietud de lluitar per les nostres arrels, de conèixer més a fons la nostra cultura, la nostra llengua... i ara mateix és impossible de recordar aquell temps sense la presència de Joan Socies i Llambias, a qui anomenàvem entranyablement l'amo en Joan.

Joan Socies i Sebastià Cardell foren els "mestres" i els impulsors de les nostres iniciatives, que varen néixer com a conjunció de totes les nostres necessitats individuals per recuperar la identitat.

Al voltant de les classes de Llengua Catalana que s'impartiren als locals del Club Cultural Recreatiu va néixer l'anomenada "Escola de Mallorquí" i si el 1976 eren 12 els primers alumnes matriculats, el 1977 se'n matricularen 95 i el 1978, 54.

Paral·lelament a les classes s'organitzaren conferències, sempre amb la mateixa finalitat: la reconstrucció nacional del nostre poble. I Francesc de B. Moll, Josep M. Llompart, Josep Grimalt, Aina Moll, Joan Miralles, Gabriel Janer... vingueren sovint a parlar-nos de la cultura dels Països Catalans.

Però no fou fins l'octubre de 1978 quan es va constituir la Delegació de l'OCB, el mateix dia que rendirem un homenatge al Sr. Damià Contestí i Amengual, fundador i president de l'entitat "Saba Marinenca" el 1916, a la sala d'actes de l'Ajuntament i amb les intervencions de S. Cardell, J.M. Llompart, G. Janer i la Coral de Llucmajor.

LES PRIMERES PASSES

El novembre de 1978 ens reunírem per tal de constituir una Junta Directiva i d'organitzar les activitats. La primera Junta va quedar constituïda de la manera següent:

Presidenta: Coloma Julià
Vice-president: Joan Socies

Secretari: Maties Garcias
Tresorera: Joana Font
I les vocals:

Teatre: Catalina Font;
Escola de Mallorquí: Maria Tous; Excursionisme: Catalina Garau; Acció Cultural: Miquel Barceló i Tomeu Font; Informació: Maties Garcias i Rosa Salvà.

La mateixa Junta va ser reelegida el 1979, amb l'únic canvi de la tresorera, la qual va ser substituïda per na Catalina Serra, i va durar fins el 1981.

Escenificació de la rondalla "N'Espardenyeta i el rei" pel Grup Cucorba. Abril 1979.

Començarem amb una campanya de captació de socis i arribàrem a ser 70. Realitzàrem excursions pel terme municipal amb al·lotets de totes les escoles del poble: a Capocorb Vell, al Puig de Ses Bruixes, a l'ermita de la Pau, a Cala Pi amb bicicleta, al Puig de Míner, a la Serra de Galdent... Alguns dels socis actuals recorden els primers contactes amb l'OCB a causa d'aquestes excursions.

La vocalia d'Informació va iniciar una secció al diari "Última Hora" signada amb el nom de "Els estudiants de la sopa", on es feia campanya per a la recuperació de la nostra cultura. També es va redactar un comunicat públic dirigit a l'Ajuntament perquè es decidís a dur endavant la normalització lingüística.

Participàrem uns anys a les beneïdes de Sant Antoni amb carros i someres i també volguérem recuperar l'antiga tradició de l'enterrament del Carnaval, per això cremàrem un "Homo de bulto" amb la sardina penjada pel coll, el dia abans de la quaresma. Es un acte que hem continuat fins ara.

Eren anys on la festa del carrer es captava i dins la campanya d'activitats infantils organitzades per l'Obra el grup Cucorba va venir en dues ocasions per escenificar-nos rondalles i el grup de teresetes "Els trens tranquils" també ens divertia a petits i grans.

Paral·lelament a les activitats alguns impartíem classes de català desinteressadament, a l'edifici Mataró, cedit per l'Ajuntament. Allà improvisàrem unes aules, amb taules i cadires que havíem comprat a un hotel de S'Arenal; i a les mateixes aules projectàrem audiovisuals sobre la Dragonera, a la defensa de la qual s'havia adherit l'OCB.

Però una nit absurda -no havia acabat encara l'octubre del 79- va fer part de la teulada de l'edifici, feia només tres hores que havíem prestat les aules per començar les classes... i el cas és que bona part de l'inventari de taules i cadires va quedar destruït.

D'allà passàrem a una petita sala de l'antic "Salon". Per aquell temps

Exposició "El bosc és vida". Fires 1985.

organitzarem unes "Jornades per l'Autonomia" i en Joan Miralles venia per parlar-nos de màgia i bruixeria i d'en Pere Capellà, al qui volguérem retre un homenatge en el 25è aniversari de la seva mort. A més de la conferència "Vida i obra de Pere Capellà" exposarem una col·lecció de documents i manuscrits de l'autor i es va representar l'obra "Es Marquès de Sa Rabassa".

LA REVISTA "LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE"

El gener de 1981 inaugurarem el local social al C. Esperança, 2 on continuarem les classes de català i ens plantejarem la possibilitat d'editar una revista per tal d'arribar a un públic més extens del que acostumàvem veure a les conferències. Es tractava d'introduir el català a tots els nivells, per això no dubtàrem que es redactàs íntegrament en català, amb un compromís clar a favor de la llengua, cultura i ecologia del país.

El mes de juny organitzarem la taula rodona "Mitjans de Comunicació de Mallorca en Llengua Catalana" i el mes de setembre sortia el primer exemplar de "Llucmajor de pinte en ample".

El mateix any s'havia reestructurat la Junta

Directiva amb un president: Maties Garcias, una secretària: Catalina Font i una tresorera: Catalina Serra.

Es ben cert que la revista ens va ocupar molt de temps i això va repercutir en la minva d'activitats. Pràcticament en dos anys només organitzarem un recital de na Marusa Cano i en Rafel Ferrer.

Cap al 1983 editarem el llibre "Maria A. Salvà, 25 anys després" amb motiu del XXVè aniversari de la seva mort. Amb el mateix motiu publicarem un calendari i organitzarem una taula rodona sobre la poesia de Maria Antònia Salvà.

L'ETAPA ACTUAL.

El gener de 1986 reestructurarem la Junta amb la constitució d'una gestora amb 4 vocals: Catalina Garau, Sebastià Rubí, Antoni Llompart i Margalida Martín; una secretària: Catalina Font i una tresorera: Coloma Julià.

Aquesta gestora es reuneix mensualment, amb la presència voluntària dels altres socis, i és l'encarregada de programar les activitats de l'any, per exposar-les després a l'Assemblea General per a la seva modificació o aprovació.

Les activitats realitzades darrerament es podrien concertar al voltant de la

Concurs de dibuix a l'asfalt de plaça. Fires 1987.

participació a les Fires i al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

Pel febrer del 86 organitzarem una taula rodona sobre l'OTAN i per l'abril presentarem a Llucmajor el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana; des d'un caire científic amb les intervencions de Joan Miralles i Damià Pons i des d'un caire popular amb una festa a plaça, amb un concurs infantil de dibuix "Pintem l'asfalt de plaça", una funció de teresetes i una revetlla. Tot això acompanyat de l'exposició "Mn. Alcover, mig segle després".

Pel febrer del 87 el professor de la Facultat de Dret, Bartomeu Colom, ens va parlar de "Llengua i Dret", de la situació actual.

Aquests darrers anys hem organitzat una setmana de gastronomia, dedicada especialment a la cuina mallorquina i inclosa en el

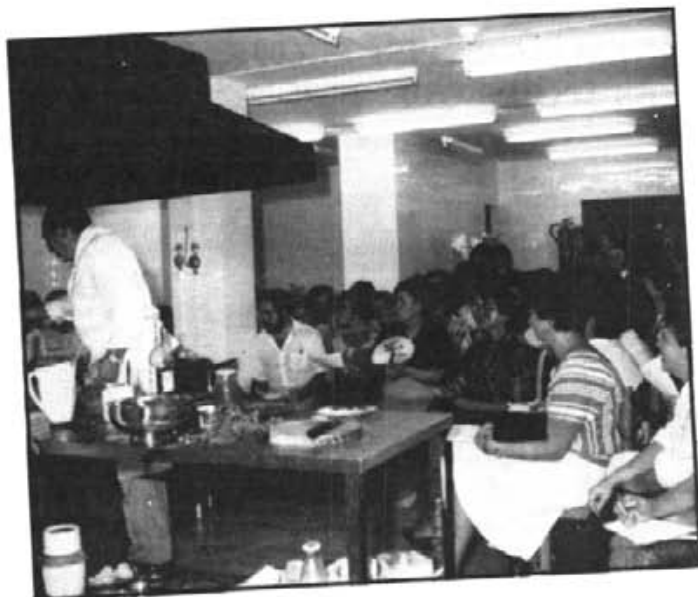
programa de Fires de l'Ajuntament. Era l'intent d'una nova fita amb una gran capacitat de convocatòria.

També per les Fires exposarem els darrers anys, el muntatge cedit per la Diputació de Barcelona "El bosc és vida" i després "S'Aguila i Capocorb, temps passat". Ambdues exposicions comptarem amb la presència de totes les escoles llucmajoreres.

Enguany realitzarem un concurs de dibuix a l'asfalt de plaça i la nombrosa participació d'al.lots ens fa pensar en la seva continuïtat.

Aquestes són les activitats realitzades al llarg dels 9 anys d'existència de la Delegació llucmajorera de l'OCB i esperem que hi hagi ànims i força per realitzar-ne moltes més.

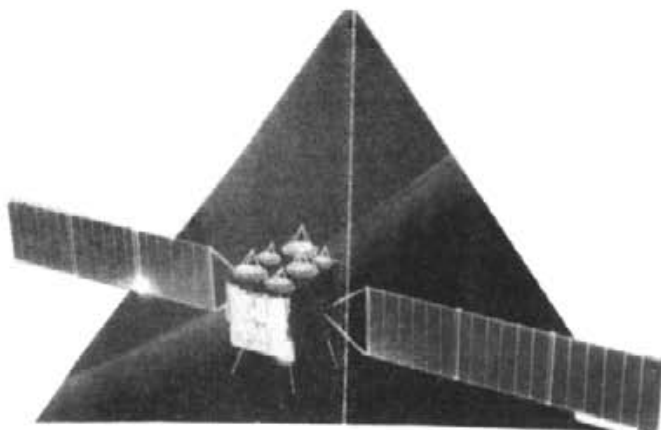
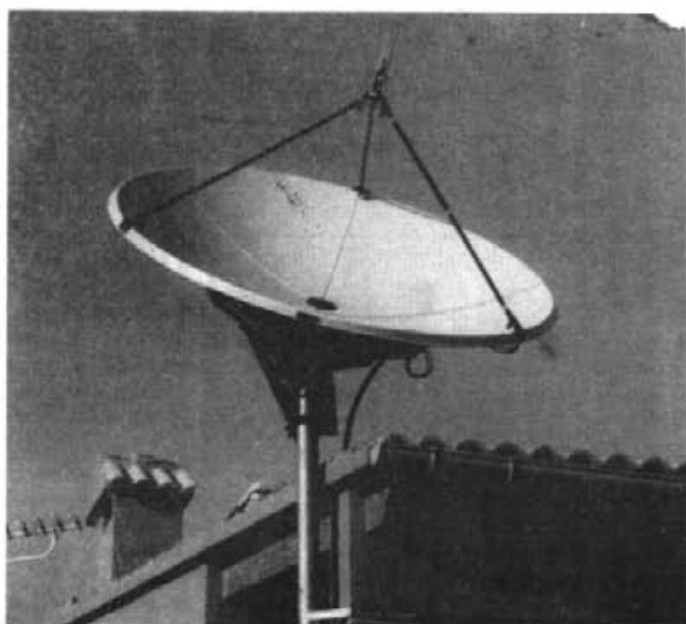
Coloma Julià.

II Setmana de Gastronomia. Fires 1986.

ANTENES PARABÓLIQUES
DES DE 199.00 pts. + IVA
CONSULTAU-NOS

TELEVISOR I VIDEO SONY: 150.000.-

TELEVISOR I VIDEO SHARP: 115.950.-

VIDEO+PEL.LÍCULA+UN ANY DE CINEMA GRATIS: 61.600.-

ORDINADOR SONY AMB DUES CINTES D'OBSEQUI: 22.950.-

IVA
INCLÒS

JAUME OLIVER, PLAÇA D'ESPANYA, 58 - Tel. 66 05 96 - Lluçmajor.

Verrades de cafè

El nou ambulatori

-Pareix que aviat es nou ambulatori de sa Seguretat Social, estarà acabat.

-Aviat, quan serà...?

-Jo crec que l'any que ve estarà llest.

-Ho vorem...!

-Sí som vius...

-Supòs que en aquest nou ambulatori, no hi faltaran res...

-Homo! Tu suposes molt.

-Vui dir que no hi mancarà lo necessari.

-Això és molt relatiu.

-Pens que, a més d'estrenar un nou i més espaiós edifici, també tindrèm millors servicis sanitaris que es que tenim actualment.

-Com per exemple...

-Per exemple, un laboratori i analista, per no haver d'esperar una setmana, com ara, que ja hi ha temps d'esser morts.

-No ho crec que en posin cap.

-¿I tampoc un "raigs X" per sebre, en tenir un accident, si mos hem romput cap os, sense haver d'anar a Palma?

-No en tenc notícies tampoc del "raigs X"

-Idò què posaran?

-De moment, crec que es nou edifici tindrà millors i més confortables dependències per a metges i malalts.

-Però, amb es mateixos serveis que tenim ara?

-Això no ho sé...

-Idò és lo més important, perquè si lo que canviarà serà només es mobiliari, sa

grandària i no es serveix, molt poc haurem gonyat.

-Supòs que cada metge

tindrà un despatx per ell tot sol.

-Pero, per lo que veig, res de lo més important, que es donar nous i necessaris serveis, sense haver d'anar a Palma.

-Això és es mal. Aquí, per primera, necessitam un oculista...

-Sí, i sobretot, que no mos faci esperar dos mesos per mirar-mos ets uis, perquè en aquest temps hi ha per perdre sa vista.

Un dentista que en lloc d'arrabassar-mos ses dents, es mos conservi.

-Pero això no entra amb es "Seguro"

-Això és lo vergonyos...

Un que escoltava.

SUPER REGALOS SUPERCINCO.

KIT DE VIAJE
Trota Mundos

Ahora, con los nuevos Supercinco. Renault te regala un Super Kit de viaje, para trotamundos como tú. Diseñado especialmente para tu Renault Supercinco.

No te pierdas esta oportunidad y ven a por tu Supercinco, cargado de regalos.

Y HASTA 3 RECIBOS DE REGALO.

Además, si financia tu Supercinco, puedes ahorrarte hasta los tres primeros recibos. Para que te lo hagas mas fácil.

Tu vida marcha en Supercinco.

AQUI LOS TIENES

Bartolomé Jaume Nadal

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 - 66 00 41 - Lluçmajor
Exposició a S'Arenal: C. Sant Cristófol, 5 - Tel. 26 00 01

LLUÇMAJOR

L'any 1.307 tenia dues cases i varies basses per a dipòsits d'aigua

Ses Arnaules, antiga heretat de la família Catany

Aquest topònim, sovint documentat "SES ARNALDES", ja era conegut el 1.250 essent propietari de l'alqueria Ferrer Arnaldis, conservant-se aquest topònim fins a l'actualitat. En 1.307 és estimada en el "Liber Agrianum Forentium", en 300 lliures, gaudint de dues cases i varies basses per a dipòsits d'aigua.

Del segle XIV coneixem diversos propietaris, així en 1.344, ho era Pere Alegre, i en 1.361 ho era Francesc Sascosta, ciutadà. A finals d'aquest segle Arnau Catany era propietari d'una part de l'alqueria de Ses Arnaules, probablement tronc de l'arbre genealògic de la família de Ses Arnaules. Antoni Catany va transmetre part de l'Alqueria a un nét, fill d'un filla, inaugurant la branca dels Clar de Ses Arnaules, per entroncament. Bernat Clar, nét d'aquell Antoni Catany,

va nomenar hereu al seu fill Antoni Clar als. Bernat, el qual va entroncar aquesta família amb la del Tomàs de Taixaquet, al contreure matrimoni amb Margarida Tomàs, deixant una notable descendència, ja que varen tenir sis fills.

Perot Clar, que era el propietari ja en 1.561, fou hereu universal. En 1.578 la possessió estava valorada en 1.700 lliures mallorquines. Va continuar la línia masculina Bernat Clar casat amb Maria Pou, nomenant hereva universal sa muller, en 1.622, tal vegada perquè tenia previst evitar el problema successori de desmembració de la possessió, la qual cosa malgrat tot, per acord familiar, es va realitzar entre els dos fills Bernat i Miquel. Cap el 1.702, valorada en 2.000 lliures, la possessió era de Bernat Clar, i en 1.773 essent d'Andreu

Les cases tenen una torre de defensa conservada

La torre domina tot el conjunt de l'edifici de dues plantes

Mesquida, al qual havia passat per entroncament quan es va casar amb Onofria Ma. Clar, sabem la producció que fou en l'any anteriorment esmentat de 20 quarteres de blat, 7 qs. d'ordi, 20 qs. de civada i 28 qs. de faves de primera qualitat. Per aquest temps era majoral de la finca Joan Monserrat.

En 1.837 era propietat de la família Mesquida de Formiguera en la persona de Dn. Antoni Mesquida, quan la finca tenia una extensió de poc més de 114 quarterades, havent n'hi quasi la meitat de cultivada.

LA TORRE DE DEFENSA

Tant la família Clar, com la de Catany i fins i tot la de Mesquida de Formiguera, ocuparen càrrecs d'importància de la

Membres de les distintes famílies propietàries de la finca ocuparen càrrecs d'importància de la Universitat

perfectament

corresponent portal rodó. A l'interior és notable l'escala d'accés al porxo; però el més destacable, és la torre de defensa perfectament conservada, que probablement fou bastida en la primera meitat del segle XVI, quan era propietari aquell Antoni Clar.

Quant a les restes prehistòriques, es localitzen en tres indrets: en "Es Camet", hi ha una cova artificial prehistòrica, parcialment destruïda per esbucament del sòtil. En "Es Sementer de Ses Figueres", una cova artificial prehistòrica, també amb la cobertura esbucada, que tal vegada formava conjunt amb les de Son Boscana, pròximes a aquesta. Altra cova de les mateixes característiques també amb la coberta endarrocada. I a "Sa Pleta" hi ha unes altres deixalles prehistòriques.

Joan Clar

Francesc Verdura

Fotos: Antoni Monserrat

Antoni Oliver

Universitat. Així foren batles Antoni Clar, en 1.530, Perot Clar, en 1.591, i 1.601; Antoni Mesquida de Formiguera, el trienni 1.789-91.

Les cases a l'empar de l'esvelta torre, són un edifici que consta de dues plantes, baixa i porxo, amb el

L'edificació defensiva probablement fou bastida en la primera meitat del s. XVI

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:
De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19
C/ Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12
LLUCMAJOR.

**Maderas
ramon, s.a.**

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

Adéu Senyor Secretari!

El Secretari de l'Ajuntament de Lluçmajor, Sr. Rafel Bauzá, ha acabat la seva tasca al nostre poble; li ha arribat l'hora de la jubilació. Es, sense dubtes, l'home que més coneix la problemàtica que ha viscut el nostre Consistori aquests darrers set anys, ja que ha estat l'assessor jurídic i conseller de tres batles i respectius regidors. Es per això que hem cregut oportú entrevistar-lo, per l'interès que puguin tenir els nostres lectors en llegir les seves paraules i per retre-li el nostre comiat.

-Vos vàreu venir a Lluçmajor en temps del primer Ajuntament Democràtic. Ens podrieu dir quan va ser això?

-Vaig venir dia 8 d'agost i aleshores era Batle el Sr. Miquel Clar.

-Ens podrieu fer una mica d'història dels llocs on heu exercit com a secretari i dels motius de canvi de llocs de treball?

-Vaig ser secretari de

Felanitx fins que hi va haver una nova designació de la categoria de secretari que corresponia a cada Ajuntament. A causa d'aquest canvi, Felanitx va passar de categoria de 1ª a tenir-la de 2ª la qual cosa a mi em perjudicava tant econòmicament com en puntuació a l'hora de concursar. Lluçmajor i Calvià també varen ser dos Ajuntaments afectats per

aquesta llei, però ho pogueren arreglar fent un recurs i al·legant que la seva condició de municipi turístic tenia una problemàtica especial. Per això continuaren essent de primera ja que aquesta classificació només corresponia als ajuntaments de Palma, Inca i Manacor que tenen més de vint mil habitants.

Des de Felanitx va concursar i vaig anar al Prat (Barcelona). En el primer Ajuntament democràtic hi havia 10 regidors del P.C. un dels quals era el batle, 10 del PSC-PSO, 3 de Convergència i 2 d'UCD. Aquesta sortida de l'illa va fer canviar substancialment el meu mode de vida perquè la meua família va quedar a Mallorca. Els caps de setmana jo venia a passar-los amb els meus. Més tard, la

meua filla va venir a estudiar a Barcelona.

-Quins varen ser els motius que vos feren tornar a Mallorca?

-Jo crec que varen ser dos. En primer lloc, hem de dir que la carrera de biològiques es va poder començar a Palma i la meua filla ja podia estudiar sense haver d'anar a fora. En segon lloc, els fets del 23-F em varen fer pensar que segons com hagués anat la cosa, hagués pogut quedar aïllat de la família qui sap per quan de temps i això no em feia cap gràcia.

-Com recordau la vostra arribada a l'Ajuntament?

-Crec que vaig caure com anell al dit. Aleshores, feia les funcions de secretari el Sr. Nadal, però amb les noves lleis d'administració li era difícil dur la secretaria amb l'agilitat que un

TALLERS

CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI =

FIAT

=

FIAT CROMA

El viaje de placer tiene un nombre: Fiat Croma.
Y cuatro versiones: 2.000 C.H.T.,
2.000 i.e., 2.000 i.e. Turbo
y Turbo Diesel.
Acérquese al placer de viajar
en su Concesionario Fiat.

FIAT UNO FIRE 45

Para ti que estás a la última,
lo último: el Fire.
Con el motor más avanzado.
Con un 33% menos de piezas
y un 15% menos de consumo.
Ahora, vivir la vida con pasión
no cuesta tanto. Anímate.

BONES FESTES DE NADAL I ANY NOU

C/ HISPANITAT, 19 - TEL. 66 06 47 (Lluçmajor)

Ajuntament com el de Lluçmajor necessita.

BONES RELACIONS AMB ELS CONSISTORIS.

-Què pensau de la classe política llucmajorera?

-El primer Ajuntament que vaig conèixer, per ventura per haver sofert la manca de secretari, me feia poc els comptes. El segon tampoc s'aficà molt amb mi. Del darrer, pels pocs mesos que hem treballat junts, puc dir que les relacions han estat bones.

Amb qui he tengut més contacte d'aquest nou Consistori ha estat amb el Batle, ja que, a causa de la seva manca d'experiència política, es veia obligat a consultar-me moltes coses. A la primera que era batle me va dir: "Secretari, sempre que hi hagi qualche consulta o qualche cosa per dir vull que me digui la veritat. Encara que lo que m'hagi de dir no m'agradi. M'agraden les coses ben fetes, que m'ajudi i m'orienti en la tasca de fer les coses com és degut".

-Ens agradaria saber quina és la vostra opinió, com a cap dels serveis jurídics de l'Ajuntament, referent al que va passar a un dels darrers plens, on s'havien d'aprovar les bases per a l'oposició de tècnic de l'administració general i d'auxiliar administratiu. En aquestes bases es parlava de la llengua catalana i això es va haver de suprimir a causa d'una sentència del tribunal constitucional.

-Vertaderament, el T.C.

ha declarat que no es pot primar, en unes oposicions, una llengua regional (encara que sigui co-oficial) per entendre que amb això es discrimina una llengua envers d'una altra, i concretament va anul·lar una convocatòria al País Basc perquè es va primar el coneixement de la seva llengua amb 0'6 punts. La meua opinió al respecte és que si en els exercicis de caràcter general, hi hauria d'haver una puntuació pels

coneixements jurídics i, a més a més, una puntuació per a redacció i part gramatical. Després, un dels altres exercicis podria ser de tema jurídic però en llengua vernacle, amb la mateixa puntuació que a l'exercici anterior. Aquesta puntuació per concepte gramatical, seria convenient que no ens dugués a donar-li més importància per damunt de la qüestió jurídica, que és la principal. Fent les coses d'aquesta manera, no hi ha discriminació de cap de les dues llengües, que és el que va motivar l'aprovació de les bases de l'oposició que es va fer al País Basc.

FUNCIONARIAT AMB ESPERIT DE SUPERACIÓ.

-S'ha dit que vos éreu el que d'úieu l'Ajuntament. I fins i tot que la vostra col.laboració amb el passat Consistori ha estat major que amb els altres. Que ens podeu dir sobre això?

-Sé que aquesta qüestió s'ha comentat. Fins i tot un

regidor en certa ocasió me va acusar que la meua manera d'actuar no era correcta, perquè col.laborava més amb uns queno amb uns altres. La meua resposta va ser que jo, com a Secretari, la meua obligació era la de total col.laboració i orientació amb el Batle i regidors i que això era el que sempre havia procurat fer. Si amb un Consistori o regidors determinats hi col.laborava amb més freqüència no era per voluntat meua sinó perquè demanàvem més assessorament o perquè em manaven més feines.

-Què creis que manca a l'Ajuntament per a un millor funcionament?

-Crec que hi manca un enllaç entre el secretari i la resta dels funcionaris perquè aquest pugui tenir més esment dels temes que li són propis i no haver de dedicar un temps preciós a d'altres assumptes que un funcionari en categoria de tècnic, podria resoldre. Això està en vies de solució, la plaça ja ha estat creada.

-Quina opinió vos mereix el funcionariat del nostre Ajuntament?

-Sempre que els he necessitat han respost incondicionalment. Si hi havia algun tema urgent, fins i tot hi posaven temps del seu per acabar-lo d'hora. Quant al seu comportament dins de la seva categoria d'administratiu, eren bons i crec que han millorat perquè no ha estat necessari dir-los com havien de fer una cosa i tenen esperit de superació. Al principi aquestes relacions, tant amb el funcionariat com amb altre gent de la ciutat eren purament professionals, però al llarg del temps s'han convertit en relacions d'amistat i per això puc dir que a Lluçmajor hi tenc molts bons amics que he fet durant aquestes vuit anys.

Aquí donarem per acabada aquesta xerrada. D. Rafel havia d'anar a un dinar que li feien els companys de l'associació de secretaris d'on n'és directiu.

I. Barceló.

*Sabates
Can Gramet*

VENDA DE MOSTRES PARELLS SOLTS

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

Els cuiners del Rei

"Qui dia passa any empeny" i quasi sense ni adonar-nos ens trobam que tornam esser a Nadal. Basta mirar la publicitat televisiva per a veure tota una oferta de productes propis d'aquestes festes: caves, torrons, dulçaines, fins i tot indiots en anuncien.

Sotmesos a aquests bombardeigs de menjars forans i estàndards, a vegades se'ns fa difícil mantenir-nos fidels als plats mallorquins de sempre.

No és que només haguem de fer plats autòctons, però tampoc ens hem de deixar enlluernar i substituir tots els plats mallorquins per aquests altres que ara estan de moda.

Sabem que la cuina mallorquina amb la seva varietat i riquesa ens soluciona les menges quotidianes, el que a vegades oblidam és que també té plats per a dies de festa.

Tot pensant amb aquestes festes nadalenques Els Cuiners del Rei han preparat una sèrie de receptes diguem-ne de gala. Bon Nadal.

RECEPTES DEL MES

TORDS AMB COL AMB LLESQUETA

Ingredients:

un o dos tords per persona
dues tallades de llim per a cada tord
dues llesques de pa frit per a cada tord
una o dues fulles de col per a cada tord
ceba, tomàtiga, sal, pebre bo i bessons torrats

Elaboració:

Escaldau la col; deixau-la degotar. Feis nets els tords i farcieu-los amb trossets de llim. Fregiu el llim i després dins el mateix oli les llesques de pa.

Agafau les fulles de col i untau-les de saïm, amb elles embolicau cada tord que tindrem enmig de les tallades de llim.

Posau aquests paquets

dins una greixonera amb aigua, ceba (tallada no molt petita) i tomàtiga. Deixau-ho bullir fins que quasi sigui cuit. Passau la salsa per un colador (per tal de no trobar els trossos de ceba i tomàtiga) i afegiu-hi una picada de bessons torrats a més de les llesques de pa frit.

Si teniu molts d'esclata-sangs, una vegada que tenim la salsa posada, els podem afegir.

TORRO DE PASTA REIAL

Moldreu bessó cruu molt fi, fins a tenir-ne un plat de sopa a la raseta. Hi afegireu dues clovelles de llimona rallades.

Dins una greixonera (és convenient només usar-la per a plats dolços), hi posareu un tassó dels de vi ple d'aigua. Quan l'aigua estigui molt calenta hi tirareu 3/4 de quilo de sucre juntament amb un polsinet de canyella molta. Remenau-ho amb una cullera de fusta fins que torni un aixarop (quan el sucre no fa granet), en aquest moment s'hi afegeix el bessó i es va remenant. Ho retirareu del foc quan fent una retxa amb la cullera el cul de la greixonera quedi net.

En esser teba aquesta pasta hi afegireu dos vermells d'ou i ho remenareu ben remenat, la pasta reial ja està llesta.

Aquest torró se serveix en forma de barra i embolicat amb neules.

Una variant és la mateixa barra (embolicada igualment) farcida de confitura.

*****

Aquestes receptes que segueixen les hem tretes d'un receptari del segle XVIII atribuït a Fra Martí recollit pel professor de la Universitat Joan Miralles.

FIGETELLA

Faràs trossets de fetge de porc i els tremparàs de sal, pebre bo, clavells i canyella. Embolicaràs el fetge amb dues fulles de

llorer, amb tela de porc i fermat amb fil ho couràs dins una greixonera al forn.

PAUPILLES O BOCINS DE MULLA

Faràs llesques de carn de cuixa (de xot) tan llargues, amples i primes com sia possible i les atuparàs amb un ganivet de pla. Capolaràs xulla, julivert, alls, moradux i sobrassada i hi mesclaràs després alguns pinyons sencers; tot junt ho tremparàs d'espècies i sal picada. Després de trempat posaràs a cada llenca de carn part de dit farciment i les embolicaràs i lligaràs amb fil com si fessis blanquets de tela.

Compostes d'aquest modo les fregiràs amb saïm i en tenir color hi posaràs brou o aigua calenta fins quedar tapat i una vegada mig cuites les tremparàs d'espècies, safrà i sal, ho deixaràs coure amb poc foc una vegada cuites hi posaràs canyella i a la taula.

MENJAR BLANC

Per a una escudellet de llet que posaràs dins una cassola o perol correspon una unça de sucre ben esmenuçat i després de fus dins sa llet la colaràs. Posaràs dins el mateix perol una unça de farina d'arròs junt amb la llet ensucrada i freda i una peladura de llimona i un canó de canyella. Després ho posaràs al foc i ho remenaràs amb una

cullera de boix o espàtula per baix del perol perquè no es cremi ni s'aferrí.

Per conèixer si és cuit tiraràs dues o tres gotes dins un plat, hi bufaràs perquè refredi i les llevaràs amb el dit i si se desferra del plat serà prova que és cuit. Després posaràs dins un plat un raig d'aigua de roses i l'hi trabucaràs remenant sempre perquè se posi igual i llevant abans la llimona i la canyella.

PIPI

Posaràs quartos o congrets en un plat i hi abocaràs el menjar blanc quan sigui cuit, llevant abans la llimona i la canyella.

CARNISSERIA XARCUTERIA

ZANOQUERA
-
GARCIA

Plaza, España 62 Teléfono 66 13 02

LLUC MAJOR (Mallorca)

XXV Aniversari de l'Obra Cultural Balear

El mes de desembre se celebra el 25 aniversari de l'Obra Cultural Balear, societat civil constituïda el 21-12-1962, i per aquest motiu es realitzen una sèrie d'actes commemoratius, encaminats a convertir l'entitat en una referència per a tots els àmbits il·lencs interessats per la cultura, la llengua i la reconstrucció nacional del país.

-El passat 7 de novembre es va celebrar l'Encontre de Delegacions al Santuari de Cura per tal de comentar i debatre l'orientació que cal donar a l'Obra i a l'organització de les Delegacions (Reglament, coordinació de totes les Delegacions...)

-Els dies 5 i 6 de desembre es realitzarà l'Encontre "La Cultura a les Illes Balears" a l'Auditori de Palma.

L'horari serà el dissabte dematí de les 9'30 a les 13'30h., el capvespre de les 16 a les 19 h. i el diumenge dematí de les 9'30 a les 13'30. Durant cada hora, a tres sales diferents, s'exposaran tres ponències.

Els temes de les ponències són els següents:

1. Els programes culturals dels partits polítics. **Antoni Nadal.**
2. Les polítiques culturals de les institucions públiques. **C. Picornell.**
3. El finançament de les

activitats culturals. **A. Nadal. F. Navinés**

4. Els equipaments culturals. **Jaume Obrador**

5. Cultura i Llengua. **Bernat Joan**

6. La cultura popular tradicional en la perspectiva de l'any 2.001. **Gabriel Janer Manilla.**

7. Cultura nacional i provincialisme cultural. **Antoni Serra.**

8. Els Països Catalans com a espai cultural. **Alna Moll.**

9. El marc jurídic-polític de l'administració de la cultura. **Bartomeu Colom.**

10. Cultura i mitjans de comunicació social. **Josep Gifreu**

11. Cultura i reconstrucció nacional. **J.M. Llompart.**

12. Cultura nacional i immigració. **Bartomeu Bennassar.**

13. La incidència de les indústries culturals i les noves tecnologies sobre el nostre futur cultural. **Miquel Cardell**

14. La creació de noves fórmules culturals. **Gabriel Mesquida.**

15. Els joves i la cultura del país. **Margalida Pons, Antoni Llompart.**

16. Cultura i Administració Pública. **Nicolau Llaneras.**

17. La recerca tecnològica i científica: mancances i perspectives. **Nadal Batle.**

Martí X. March, de la vocalia d'Acció Territorial; Ignasi Ribas, president actual; i Antoni Mir, Secretari General, a l'Encontre de Delegacions d'OCB. Cura, Novembre 1987.

18. El paper dels intel·lectuals i dels creadors d'opinió davant la situació cultural. **Antoni Artigues.**

19. La informació cultural dels mitjans de comunicació privats. **Bartomeu Mestre.**

20. Coexistència o conflicte entre cultures? **Isidor Marí.**

21. Estratègies per a la normalització cultural i objectius finals. **Joan F. López Casasnovas.**

22. Promoció cultural de les institucions públiques i privatització cultural. **Andreu Ferret.**

23. La projecció de la cultura de les I.B. a fora. **Damià Pons.**

Els assistents a l'Encontre hauran de pagar 1.000 pts. en concepte de matrícula i a l'inici cada assistent rebrà un exemplar fotocopiats de les ponències presentades i que seran objecte de debat.

-L'Obra ha convocat els premis OCB-87 a fi d'estimular la realització d'iniciatives i activitats orientades a la defensa, la normalització de la llengua, la cultura i la personalitat de les Illes Balears. Els premis van destinats a guardonar obres escrites, articles periodístics, obres d'investigació, experiències

en el camp de l'educació, o d'altres tasques desenvolupades dins l'àmbit d'un poble o d'una barriada ciutadana. Aquests premis duen els noms de Francesc de B. Moll, Gabriel Alomar, Miquel dels Sants Oliver, Emili Darder, Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Bartomeu Oliver i consistiran en un objecte escultòric elaborat expressament per Andreu Alfaro.

-El dia 10 de desembre, a les 20 h. se celebrarà l'Assemblea general de socis i s'elegiran en sessió ordinària els membres que compondran la Junta Directiva durant els propers quatre anys.

-El dia 18 de desembre al Teatre Principal de Palma, a partir de les 20 h. es realitzaran els parlaments "Vint-i-cinc anys de llengua i cultura" per Josep M. Llompart i "Passat, present i futur de l'OCB" per Ignasi Ribas. També es lliuraran els premis de l'OCB 87 i actuarà la Coral Polifònica de Bunyola.

a les 22 h. hi haurà el Sopar XXVè Aniversari al Restaurant Molí des Comte.

-El dia 30 de desembre, se celebrarà la Diada Nacional de Mallorca, és un acte obert convocat per l'OCB.

C. Julià

Jaime Llull Rodríguez

- Instal·lacions elèctriques
- Enllumenat
- Instal·lacions d'energia solar
- Montatge de quadres elèctrics
- Antenes TV
- Instal·lació de comptadors
- Canvis de tensió
- Contractació de comptadors
- Pressupost gratuït

C. Gómez Ulla nº 45 Tel. 66 17 92 (Llucmajor)

Si vols perdre...

-Juga, o almenys intenta jugar i si perds no podràs dir que no t'has arriscat. Perquè, tu què ets allò que vols?... Mira com passen els núvols de ràpids per sota la lluna, tu ets un arbre fermat per les ombres, un llop lligat a la corda i el crit, que tu comportes mantenir.

-Si jugues tanmateix perdràs

Un home jove d'empeus, clava els seus ulls, una dècima part de segon més del que seria correcte.

-Hi ha una sèrie de coses establertes...

Es hora de sopar, jo sé que el vespre no arriba amb la fosca, el vespre arriba quan jo he acabat de sopar. Després encenc un cigarret i mir submissament els anuncis publicitaris, colon i flor i un home que li diu a na Lauren Bacall: "A vegades la vida és un melodrama".

El carrer és un melodrama, llarg, amb el seu asfalt negre i la distant renou del bar musical. Jo i la Nit som un...

Allà, al final del carrer hi campen les ànimes perdudes, el renou dels vidres i la veu ginebrós de na Janis Joplin. Pengen nues les cuixes de les cadires, s'aixequen, caminen com a serpents sobre les rajoles. Beuen, els suc de colors de les botelles, verdes i transparents. Ara ja no tenc

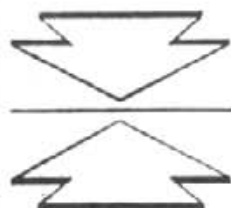
cap possibilitat de sortir-ne del joc. Rostres vermells i taules en forma d'escales que pugen i baixen cap als pixaderos. Tot és envait per formes subtils, per unes ombres violentes de guinavets esmolats o per un irremediable desig d'altres cossos, i tanmateix és ara que me sent cavalcant per la nit amb tot el seu pes, per els seus estimats monstres, prínceps i reis de l'anarquia. Tot queda suspès per una dansa de cossos transformats, és la nostra dansa victoriosa sobre la llei,

el tros extens i real del meu poder.

La suor és llarga, el carrer humit. Una colla de cans desfermats que boten i s'arrosseguen i uns quants tassons són la meua darrera vasa.. Hi ha una dona sobre el billar.

La lluna dona per perdudes les seves darreres fosques, comença un tímida vermellor rabiosa mentre fugen les darreres fosques, comença una tímida vermellor rabiosa mentre

fugen les darreres onades ja mig blavoses. El mar negre del meu cervell encara s'agita i de tant en tant escup sabonera blanca per sobre el roquissar. Embolicat camin per sobre els vidres i els vestits de seda, el fort i fred vent em clava agulles i els núvols semblen un llenguatge misteriós, sembla que volen dir alguna cosa que, ben bé ara no vull saber.

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
ME DIC -PSICOLOGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

LUCMAJOR

carrer Antoni Garcias 1-a

**certificats
mèdics per a
permís de
conduir i**

llicència d'armes

Horari

dilluns i dijous de 16:30 a 21 h

Cabrera

X.A.

Quan s'aproxima la celebració del 12 aniversari del GOB, veu la llum aquest segon número de L'ECOLOGISTA, en bona part dedicat a tractar un tema que pròximament serà objecte d'una de les campanyes més ambicioses que hagi organitzat la nostra associació: Cabrera.

Cabrera, juntament amb tot l'estol d'illes menors que l'envolten i també una franja marina entorn de l'arxipèlag, estan destinats a esdevenir —si l'Administració espanyola accedeix a atendre allò que avui ja és un clam internacional— el primer Parc Nacional marítimo-terrestre d'Espanya, i també el més extens del Mediterrani.

L'arxipèlag de Cabrera (que deu el seu nom, igual que algunes altres illes del Mediterrani, a l'antiga presència de cabres) està format per l'illa del mateix nom (1.569 Ha), Conillera (237 Ha), Redona, Plana, Pobra, Imperial, Foradada, i una dotzena d'illots menors, sumant en total 1.836 Ha. Foradada, l'illa més pròxima a Mallorca, dista 10 Km del Cap de Ses Salines. Pel Sud, 250 Km

de mar separen Cabrera de la costa algeriana. Picamosques (172 m) és el punt més alt de Cabrera i de tot l'arxipèlag. El port de Cabrera, amb una amplària de la boca de només 330 m, és considerat un dels refugis naturals millors que ofereix el litoral de Balears. La forma bastant irregular de Cabrera fa que el seu perímetre sigui de 22 Km, xifra realment elevada per a una illa de la seva extensió.

Cabrera és única en molts d'aspectes. Les riques colònies d'aus marines que nidifiquen als seus illots, i la presència de races de sargantanes úniques en el món (vegeu l'article de Joan Mayol en aquest mateix número de L'ECOLOGISTA) ja basten per considerar justament Cabrera com un dels

espais ecològicament més valuosos de tot el territori nacional.

Cabrera és també una de les rares illes del *Mare Nostrum* que han escapat a la colonització humana. De fet, és l'illa més gran del Mediterrani occidental on no s'ha establert cap nucli urbà: entre totes les illes disperses dins aquesta conca, tan sols dues altres illes de més de 1.000 Ha d'extensió comparteixen amb Cabrera aquest privilegi: Montecristo i Pianosa, totes dues illes italianes situades entre Còrsega i la regió de Toscana, la primera habitada tan sols per una família i declarada Reserva Natural, i la segona ocupada per un penal. Les 6 illes majors que Cabrera, entre les que hem definit com a petites, és a dir, Lipari, Salina, Giglio, Vulcano, Favignana i Capraia, tenen una població que va dels 350 habitants de Capraia als 12.000 de Lipari (nota: no hem inclòs en aquesta llista les illes que hi ha pràcticament aferrades a la costa de Sardenya).

Les illes del Mediterrani occidental

Les petites illes no abunden

al Mediterrani occidental (entès aquí com el que queda comprès entre Gibraltar i Sicília). Si mentalment suprimim del mapa les 2 illes majors (Sardenya i Còrsega) i les 5 mitjanes (Mallorca, Menorca, Eivissa, Elba i Formentera), tan sols queden algunes dotzenes de petites illes i arxipèlags, la major part dels quals pertanyen a Itàlia.

Espanya posseeix els petits illots de Balears (Vedrà, Tagomago, Espalmador, Espardell, Dragonera, Aire, Colom, etc.), la gran majoria d'ells deshabitats i carents de cap estatut especial de protecció; l'illa de Tabarca (prop de Santa Pola, a Alacant), amb un poble d'un parell de centenars d'habitants; algunes illes menors devora i dins el Mar Menor (Mayor, Grossa, Hormigas); i 4 arxipèlags i una illa solitària de gran interès: els de Cabrera, Columbrets, Medes i Chafarinas, i l'illa d'Alborán.

Les Medes, petit grup de 2 illots situats a 2 Km de la costa gironina, davant L'Estartit, estan envoltats per un vedat on està prohibida la pesca submarina. Alberguen una gran colònia de gavines vulgars (7.000 parelles).

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES DE
NAIXEMENT

***

***

Plaça Espanya, 46 Tel. 66 18 59
Lluçmaior

SANEAMIENTO CALEFACCION

Gabriel Oliver

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

Les Columbrets, grup d'una vintena d'illots volcànics que disten 55 Km de la costa de Castelló, han estat ocasionalment blanc de bombardeig per part d'avions procedents de les bases hispano-nord-americanes, però en aquests moments van pel camí de ser declarades Parc Natural per la Generalitat valenciana. Hi nidifiquen el falco marí i la gavina d'Audouin.

Alborán, petita illa volcànica més pròxima a la costa de Marroc (56 Km del cap Tres Forcas) que a la d'Almeria (de la qual dista 90 Km) està ocupada per un destacament de l'Armada espanyola.

Les Chafarinas són tres illes (Congreso, Isabel II i Rey) a 4 Km de Ras el Ma, prop de la frontera entre Marroc i Algèria, constituint un residu de l'antic protectorat espanyol. Hi ha un destacament de l'exèrcit de terra a l'illa d'Isabel II, mentre que a Rey hi nidifica una gran colònia de gavina d'Audouin (prop de 3.500 parelles) i Congreso és el refugi d'una parella d'àguilles peixateres i d'un exemplar solitari de foca del Mediterrani.

A la costa francesa del Mediterrani, si prescindim dels minúsculs grups d'illes que hi ha just devora Marsella i Cannes, tan sols hi ha un arxipèlag: les illes d'Hyères. El formen tres illes: Porquerolles (la major, 1.250 Ha, protegida en un 80% de la seva extensió), Port-Cros (650 Ha, declarada el 1963 Parc Nacional, amb inclusió d'una franja marítima de 600 m d'amplada, i, per tant, primer parc marítim-terrestre d'Europa), i le Levant (1.000 Ha, en part militar i en part urbanitzada).

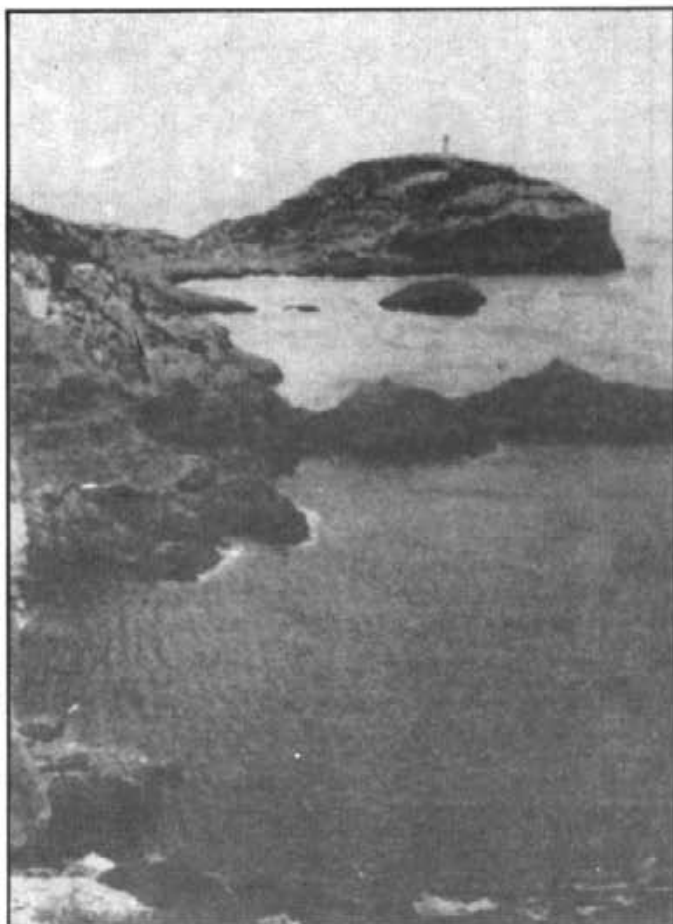
A Itàlia, país relativament ric en illes, a més de les que hi ha aferrades a la costa de Sardenya (Asinara, S. Antioco, S. Pietro, Maddalena, etc.) i a la badia de Nàpols (Ischia, Capri), podem agrupar la resta en 4 arxipèlags i una illa solitària: l'arxipèlag de Toscana, les illes Ponziànes, les illes Eòlies, les illes Egadi, i l'illa d'Ústica.

L'arxipèlag toscà està format (a més d'Elba) per 6 petites illes molt espaiades, que són, de Nord a Sud, Gorgona, Capraia, Pianosa, Montecristo, Giglio i Giannutri. Gran part de Capraia (que té 1.930 Ha) és Parc Natural, mentre que Montecristo (1.039 Ha) va ser declarat l'any 1979 Reserva Natural, amb una franja de protecció marina de 500 m d'amplada. La més poblada de totes és Giglio, amb 1.700 habitants.

Les illes Ponziànes (Ponza, Palmarola, Zannone, Ventotene) són minúscules i totes estan més o menys colonitzades.

Les 7 illes Eòlies (Vulcano, Lipari, Salina, Filicudi, Alicudi, Panarea i Stromboli) tenen extensions que van des de les 3.760 Ha de Lipari a les 340 Ha de Panarea, i sumen en total una població de 17.500 habitants, dels quals 12.000 viuen a l'illa de Lipari (que és la seu de la capital de l'arxipèlag). Cap de les illes no gaudeix d'un estatut especial de protecció, encara que, quasi miraculosament, bona part d'elles se troben en el mateix estat de conservació que fa un segle, quan les va visitar l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria.

No podem dir el mateix d'Ústica (870 Ha), illa solitària

que dista 57 Km de la costa Nord de Sicília, i que darrerament ha començat a ser atacada pel càncer especulatiu. No obstant, el 1982 hi ha estat declarada una reserva marina.

Les illes Egadi, situades a l'extrem occidental de Sicília, són 3: Favignana (1.938 Ha, 3.500 habitants), Levanzo (582 Ha, 225 habitants) i Marettimo (1.225 Ha, 820 habitants). Aquestes dues darreres, així com la mitat Nord de Favignana, presenten un estat de conservació que les fa mereixedores de protecció absoluta.

El sector nordafricà és el més pobre en illes del Mediterrani occidental. A més de les Chafari-

nas (ja esmentades), que administrativament pertanyen a Espanya, tan sols val la pena mencionar Rachgoun, Habibas (2 illes) i Plaine a la costa d'Algèria, i, a Tunísia, Djalta (una illa i alguns illots, a 56 Km de la costa, cèlebre per ser el refugi d'alguns velimariners), les minúscules illes Cani i Phane (pròximes al port de Bizerta) i, finalment, Zembra i Zembretta, a 12 Km de la costa del Cap Bon, amb una enorme colònia de virots, i un destacament militar a l'illa més gran, que a la vegada gaudeix de l'estatut —al manco teòric— de Reserva Natural marítim-terrestre (ample de la franja marina protegida: 2.400 m).

FOTO CLAR Perfumeria

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets...

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES...

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

PER LA COMPRA D'UN
MONTEGO
SERIE 200
DISFRUTI UN ANY "GRATUÏT"
D'ASSEGURANÇA.
FINS EL 6 DE GENER

Avda. Caballero Ramón Sanmartín, s/n.
Teléfono 98 91 48

AGENT A LLUCMAJOR

"Es tords volen baixos", diu sa sentència popular, però és mussolet, des de fa unes setmanes, ha decidit fer tot lo contrari. Diu que fins i tot ets estornells ho tenen ben clar: durant tot lo dia cerquen ses sopes per foravila i s'horabaixa, cametes me valguen, li estrénen i atapins cap a Ciutat.

En ets arbres d'es Born o de Sa Plaça Espanya han trobat un refugi segur per passar sa nit. En aquest lloc cèntric de Ciutat estan resgordats d'es depredadors, ja siguin

humans o no, a més d'estar més calents. I és que per foravila ja no hi fa estar de res, sinó que ho demanin an es primer tinent batle que va anar a caçar perdiu a la mala i quasi el caçaren a ell.

I continuant amb escopeters, quah surten de "safarranxo" no se salva ni s'apuntador. Sempre tenen es dit en es gatet de s'escopeta, disposats a fer foc contra tot es que se remena darrera una mata o estepa. Només cerquen

omplir sa taleca i moltes vegades no respecten ni barreres ni corrals. Es foravilers no poden badar gens i si es divendres a vespre no pensen tancar es coloms, ets esbards tenen moltes de baixes després d'es cap de setmana. I no en parlem d'es colomistes que, després de cada amollada, se cansen d'esperar en es colomer.

*****

Es mussolet i s'òliba fa unes setmanes que van de bòlid preparant una campanya política demanant sa sortida d'es nostre país de sa Comunitat Econòmica Europea. Els valg demanar de que punyetes anaven quan varen haver d'esperar tants d'anys a que mos obrissin ses portes. Me varen dir que pareixia beneit i a veure si no llegia sa premsa. Com que continuava fent cara d'empardalat, me contaren que sa C.E.E. havia concedit a sa Platja de Palma, incloent també sa

Platja de s'Arenal de Llucmajor, sa "bandera blava". Es tracta d'una distinció que reconeix sa qualitat i bons serveis d'una platja.

I es mussolet diu que tant a sa platja nostra com a sa de veinat d'es torrent d'es Jueus, lo que hi ha és molta brutor i no en parlem de s'aigo que, devers s'agost moltes vegades pareix xocolata. Que Santa Llúcia els conservi sa vista an aquests senyors de Brusel·les.

*****

Es nostre Consistori després d'aprovar es reglament de normalització lingüística en una sessió plenària molt moguda i a la qual se digueren molts de desbarats, està disposat a que mos quedi en lletra morta. Concretament es batle, Joan Parets i altres regidors socialistes prediquen amb s'exemple!

SA PERXA S.A.

**CARNISSERIA
FABRICA D'EMBOTITS**

**SOBRASSADA, CAMAIOT,
BUTIFARRA, BUTIFARRONS,
SALSITXA FRESCA,
PINXOS, etc.**

**

**

**BON
NADAL I
CAP
D'ANY**

Avda. Carlos V s/n - LLUCMAJOR
Avda. Mediterráneo, 28 - S'ESTANYOL
Tel. 66 20 64

TALLERS LLUCMAJOR

SERVEI OFICIAL

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR

Cristaleria Llucmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

Hem agafat quadern i llapis i cap a ses aules d'es col·legi Sant Bonaventura per anar a s'escola de català. Es mussolet les té sa vista damunt a veure si es professors els tenen enxufats o no a s'hora d'ets exàmens.

*****

Es regidor d'UM, Miquel Clar, s'ha pres en serio això de s'esport i vol posar llumenària nova en es camp de futbol. Es projecte preveu unes altres torres que, una vegada instal·lades, permetran jugar partits en vespres i diuen ses males llengos que faran tanta claror que haurem d'avisar sa torre de control de Son Sen Joan perquè qualche aviò se pot confondre i no mos aterri en es camp municipal. També posaran cortines en es pavelló cobert. No es tracta d'un escenari per fer comèdia o dur-hi actuacions musicals, ses cortines serviran per dividir sa pista en

tres parts i així d'altres equips podran entrenar sense que s'estorbin. Per a aqueixes millores, en Miquel Clar ha trobat dobbers a través de Ciutat. I és que sa madona de Cultura i Esports de sa Comunitat és sa batlessa de Costitx que també és d'es partit d'en Jeroni Albertí. Se tracta d'aprofitar ses darreres per arribar an es responsables de s'aixeta de ses subvencions.

*****

Enguany que no hi haurà esclata-sangs, ses associacions neixen com a bolets. A S'Arenal s'UNIO de sa qual n'és president En Joan Riera Moragues i vicepresident en Pere Canals Morro (tots dos coneguts polítics llucmajorers). Aquesta associació s'autodefineix com una associació que "vol bones relacions amb ses autoritats i amb tothom", i que "defensa ets interessos generals". Esperam que

considerin d'interès general sa no edificació dins es torrents, baldament siguin pistes de tennis.

*****

A Llucmajor, "S'Espigolera de Llucmajor". En aquesta associació de la qual n'és president Francesc Vidal Catany també ni ha conegudes personalitats de la política llucmajorera. Es secretari és Joan Josep Maestre Gómez, es tresorer és Bernat Pou Ordinas i entre es vocals hi figura Miquel Coll Garcias i Julia Pacheco Sánchez. "Aquesta associació també es constitueix amb es fi primordial de defensar ets interessos comunitaris i a més es morals i materials d'es terme de Llucmajor.

*****

Es falcò troba estrany que tant es temps quan (des d'es batle Ramon) es qui governaven es nostro poble eren ells o gent pròxima a

ses seves idees no es varen crear aquestes associacions per ajudar a s'Ajuntament a defensar ets interessos generals, comunitaris, morals i materials a S'Arenal o a Llucmajor. Ara que a s'Ajuntament governa s'esquerra és quan volen col·laborar en aquesta tasca. També troba que encara que tinguin bons desitjos s'associació arenalera és tan difícil que hi hagi bones relacions amb ses autoritats com ho és que en Pinochet vegi amb bons uis "Amnistia Internacional".

Es mussolet creu que per ser associacions interessades amb lo que vol tothom, a sa Junta Directiva hi hauria d'haver representants de tots es sectors de sa població i no que fossin tots de sa mateixa tendència.

*****

CLINICA DENTAL

Dr. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns
Dimecres
Divendres] 9-14 h.
Divendres horabaixa:
16'30-20 h.

*C. Major, 77. tel. 66 20 17
(Llucmajor)*

CENTRE OPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIO
M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C. Berga, 26 - Tel. 26 33 74 S'ARENAL

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescador, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

C.D. Espanya / Preferent

Gris panorama

Joaquin

Des del primer de novembre al 22 s'han disputat quatre partits i els resultats obtinguts fins ara han portat el C.D. Espanya en una classificació precària i en un lastre alarmant de cinc negatius. I el que és pitjor, pel que hem observat fins ara amb poques possibilitats de millorar en un curt espai de temps, la qual cosa ens comporta a entreveure un gris panorama a l'horitzó dels colors de l'Espanya.

BUFETADES A "GO-GO"

Això va succeir la segona setmana de novembre, a l'entrenament de dimarts, quan hi hagué un petit enfrontament entre Cano i Bonet i arribaren, els dos jugadors, després de l'intercanvi consegüent de paraules, a les mans. Dos dies després del desagradable incident, concretament, dijous, tornaven a repetir, aquesta vegada amb canvi de protagonistes, Magaña i Sorell, una brega ben fora de lloc. No entrarem en detalls, sobre qui va començar, etc. això serien discussions infantils, ara bé, qui es va endur la pitjor part va ser el club amb el mal exemple d'uns jugadors que són uns excel·lents persones, però que es varen deixar emportar pels nervis, essent protagonistes amb les mans quan ho haurien de ser amb els

peus, jugant a futbol que és on està demostrat que quan volen ho saben fer d'allò millor.

EL PES DELS NEGATIVUS

El primer partit del mes de novembre va ser a S'Indioteria, barriada de Ciutat on el titular, el Reclatíu La Victòria va vèncer a l'Espanya per 3-1, començant a marcar Rubio als cinc minuts del segon temps per empatar als 16 minuts després l'espanyista Leo, quan va transformar un penalti, però Mestre, en el minut 75, i finalment en el 82 es va fer càrrec de sentenciar el resultat per a l'equip de casa.

Set dies després, en el Municipal Lluçmajorer, convertit en un fangal a causa de la pluja abans i durant l'encontre, varem poder veure el millor partit de la temporada i els protagonistes foren els 24 jugadors que es mogueren sobre un terreny impracticable i demostraren unes ganes i un pundonor dignes d'esmentar. El resultat va ser, lògicament, l'empat a zero però les jugades de gol es succeïren fins al punt que els porters, Cabot i Garí Quintana, s'hagueren de lluir per tal d'evitar la derrota del seu respectiu equip.

Un nou desplaçament, aquesta vegada a Esporles, per enfrontar-se al titular del mateix nom, partit que acabaria vencent per la

Joan Sorell i Garí Quintana, C.D. Espanya

mínima l'equip llucmajorer. Va marcar primer l'Espanya abans del descans, en el m. 39 per mediació d'E. Alvarez, però en la segona part va empatar Isern (m. 57) per a Esteve (m. 62) i Vallespir (m. 84) posar en clar avantatge el seu equip, avantatge que fou reduït per Leo Gil en el període de descompte.

I, finalment, el partit perdut a casa, contra el Porto Cristo, la qual cosa ha vengut a agreujar més la situació amb el pes dels negatius que a l'hora de fer aquesta ressenya ja sumen cinc. Aviat marcaren els de

Porto Cristo a través de l'extrem esquerre Vadell (m. 4) però Magaña, va igualar quatre minuts després, d'un gran tir que després de pegar a la defensa es va colar en el marc de López. En el m. 14 el defensa central visitant Piña tornava a avantajar el seu equip i després D. Vadell repetia transformant un penalti en el m. 30, i encara que l'Espanya va millorar durant el segon temps i va reduir distàncies a través de Bonet (m. 65) no va poder evitar que els dos punts s'escapassin de Lluçmajor.

Juveniles C.D. Espanya I Regional

Els millors

Joan Quintana
 Conec l'actual entrenador dels juvenils, Joan Pérez del Cid, fa devers vint anys. Hem estat companys de treball i hem jugat en el mateix equip en l'època de juvenils. "Per això, amic Pérez, me sap greu el que va passar quan la nostra fotografia va tractar de retratar els teus jugadors als quals dirigeixes tan bé. Crec que t'equivocares respecte als teus raonaments, per ventura penses el contrari, però et vull dir, i això és el més trist, que els qui paguen les conseqüències són, justament, els jugadors. Ni amb el primer equip de

l'Espanya, ni amb els Infantils, ni amb els Alevins ni amb els Benjamins hem trobat mai cap obstacle i mira per on ara, quan els Juvenils són els millors de tota la família espanyolista quant a la classificació es refereix, ens trobam amb la impossibilitat de tenir fotos de l'equip. Una situació un tant extranya. O no?

EN UNA BONA LINIA

El cert, és que amb imatges o sense, els juvenils espanyistes estan dins una bona línia i si en la passada edició comentàvem un emocionant colze a coize,

quant a golejadors, entre Mòjer i Salom, ara podem dir que en aquests dos els ha sortit un altre competidor: es diu Antoni Cantos i els seus companys li diuen "Espinete". Un altre valor que com la resta de golejadors, culminen l'acció de tot l'equip quan aconseguixen el gol.

I si no, demanau-ho al Juventut Sallista A. el qual va veure dins el seu propi feu com els espanyistes li endosaven cinc gols (2-5) aconseguits per A. Cantos (2). B. Cardell i Jiménez.

No varen dur tanta sort amb el S. Cayetano B. i els positius aconseguits a Inca

es varen deixar escapar quan varen ser derrotats (1-2) per l'equip ciutadà. L'únic gol local va ser marcat per A. Cantos.

Un altre cop seria Cantos, una setmana després a Manacor, el qui tornaria marcar, encara que els seus companys i ell, no poguessin evitar la derrota (3-2) i que els dos punts es quedassin a la ciutat de les perles.

I, per acabar, el partit jugat i guanyat (2-1) a casa contra el Badia de Cala Millor i A. Cantos autor dels "màgics" gols que com es veu, ve marcant a cada partit.

Infantils C.D. Espanya/ I Regional

En el darrer lloc

Quintana Castell.
 Dos excel·lents entrenadors i millors persones com són Julià Ferragut i Bernat Sacaïes fan, a base de treball i sacrifici, una tasca digna d'admiració però que no es veu recompensada pels bons resultats i és que els Infantils han tocat fons i quan es duen jugats dotze partits del campionat, figuren en darrer lloc empatats a punts amb l'Alcúdia i amb un horitzó bastant negre perquè l'equip que els va davant, i parl sempre a l'hora de fer el comentari, els duu tres punts.

QUATRE PARTITS, QUATRE DERROTES

Ens queden quatre partits per resumir des de la

S. Puig, A. Clar i J. Mesquida, Infantils C.D. Espanya.

local.

Un altre equip que ens va vèncer va ser el C.D. Felanitx, i encara que aquests no estiguin ben classificats, es desferen dels visitants sense donar-los cap ocasió.

Un altre partit a casa i una altra derrota (2-3) aquest cop contra el Joventut Sallista d'Inca amb un resultat bastant ajustat, s'hagués pogut empatar però els gols de Bonet i Ruiz no foren suficients.

Per acabar, el darrer encontre que coneixem és la visita dels Ilucmajors al Badia de Cala Millor on tornarem sortir derrotats amb un resultat ben contundent (5-1). A la primera part es va jugar bé però a la segona no, i només la va salvar el gol de l'honor marcat per Jaume Bonet.

darrera informació i han sortit saldats amb quatre derrotes.

La primera, a casa contra el Campos, equip que figura en el segon lloc de la classificació general i que se'n dugué els dos punts (1-3) de Llucmajor, aconseguint en Ruiz el gol

La Palmera

es fasser

Historiador Terrasa. 37
 Teléfono 66 04 69
 LLUCHMAYOR - Mallorca

Alevins C.D. Espanya/ II Regional

Pocs partits, resultats dolents

Quintana.

Pocs partits jugats pels Alevins, només dos, des del darrer comentari i resultats dolents la qual cosa els ha portat a ocupar una zona baixa a la taula classificatòria, amb dos punts empatats en el penúltim lloc amb La Salle de Manacor.

Això s'esdevenia el 31 d'octubre quan els nostres representants visitaven Ses Salines i perdien amb el titular del mateix nom per

golejada (5-0)

Set dies després es tornava a veure derrotat (1-3) aquest pic a casa, contra el S'Horta marcant pels locals Ramon Castell.

I s'ha acabat perquè el 14 de novembre va ser jornada de descans per a tots els equips, i el 21 d'aquest mateix mes, es va repetir, encara que aquest cop només va ser l'Espanya, com a conseqüència de la retirada del Santanyí.

J.A. Tomàs, capità dels Alevins, C.E. Espanya.

Benjamins C.D. Espanya grup Manacor

De cada dia van a més

Joan Quintana Castell.

Quan el primer dissabte del mes d'octubre s'iniciava aquest "VI TORNEIG DE FUTBOL BENJAMI", patrocinat pel Consell Insular, en el qual els al.lots del C.D. Espanya prenen part per primera vegada amb un equip recent format. Es va notar aquesta circumstància fins al punt

que en alguna ocasió es podia veure com els onze components llucmajorers corrien tots a la una darrera l'esfèric. Però des de llavors ha plogut i han millorat bastantes coses, una d'elles la tasca dels germans Morell, els quals ajudats per G. Bibiloni han aconseguit que al manco tenguem esquema d'equip i que els al.lots se

sapin col·locar en el rectangle de joc. Encara s'ha de fer molta feina, i s'ha de tenir en compte que tots els components era la primera vegada que competien, no obstant això, fins a la data s'aconsegueixen uns resultats bastant honrosos.

LA PLANTILLA.

Jugadors: A. Garcia Munar, A. Ferragut Comino, P. Muñoz Algaba, B. Gelabert Garcias, J. Duran Tovarías, J.d. Laguela Julia, C. Jiménez Mulet, A. Almagro Peset, J. Segura Valentín, G. Aguiló Cantallops, J.P. Jaume Power, Josep M. García Tugores, J. Rubio Mantas, J. Maimó Estrany, P. Janer Rigo, i J. Quintana Oliver.

Entrenadors: Sebastià Morell Coll, A. Morell Coll i G. Bibiloni Jaume.

RESULTATS I CLASSIFICACIONS:

ESPANYA, 0 - Montuiri, 4
Porreres - ESPANYA
(suspès en el m. 4 a conseqüència del mal temps)

ESPANYA, 1-Algaida, 1
(Josep D. Laguela)

Porto Cristo, 3-
ESPANYA, 2 (C. Jiménez i J. Segura)

ESPANYA, 5 -Sant Joan, 1
(G. Aguiló (2), A. Almagro, J. Rubio i J.P. Jaume)

Cardassar, 2-ESPANYA, 5
(G. Aguiló (3), B. Gelabert i C. Jiménez)

ESPANYA, 2-A. Artà, 3
(G. Taberner i Joan P. Jaume).

Escolar, 4 - ESPANYA, 1
(G. Jiménez).

Benjamins C.E. Espanya.

Enriqueta Mas, Presidenta del Club de Bàsquet Lluçmajor

-Des de quan ets la Presidenta del Bàsquet Lluçmajor i per què te vares presentar per a aquest càrrec?

-Exercec aquest càrrec des del juny passat, però no m'hi vaig presentar. Es pot dir que vengueren per demanar la meua ajuda i jo m'hi vaig oferir, encara que desconeixia per complet el món del bàsquet. Hi tenc dues filles que juguen i vaig pensar que si hi havia gent que volia fer feina per a aquestes filles era ben just que jo també n'hi fes.

-Quines tasques són les pròpies de la Presidenta?

-Convocar reunions, apostar idees, preparar equips, parlar amb els entrenadors, fer una mica de relacions públiques. Tenc un grup de gent amb la qual feim molta feina i col·laboram en tot junts. El secretari és en Joan Martorell, la Tresorera és na Francesca Feliu i el Vice-president és en Toni Matas. Tant en Joan com en Toni fan més una labor que en deim "de pista". És molt important que a l'hora d'entrenaments i de partits en competició els jugadors vegin que hi ha allà algú de la directiva. Això fa Club i dona suport als jugadors.

-Deus ser la primera dona que ostenta la presidència d'un club esportiu, a Lluçmajor...

-Sí, supòs que no n'hi havia hagut d'altra. Ara bé, no sé perquè pensaren en una dona ni molt manco perquè pensaren en mi. Que sigui una dona no té es per què ser un problema, me dedic al bàsquet tot el temps que puc, i si fos home supòs que faria el mateix. Igualment, es tracten tots equips ben igual, siguin femenins o masculins. De vegades les nines se senten un poc marginades en l'esport i sembla que encara perduren una mica aquelles arrels masculistes, però la nostra Directiva no

Nom Enriqueta Mas Vidal i té trenta-set anys. És una dona decidida, molt activa i li encanta parlar de bàsquet. Per aquest motiu i, com que és la Presidenta del Bàsquet Lluçmajor ens explica tot allò que creim interessant per als aficionats.

pensa així i no hi obra.

-Mos podries fer una relació dels equips que hi ha actualment federats a Lluçmajor?

-Tenim un total de vuit equips, dels quals n'hi ha cinc de femenins i tres de masculins. Els femenins estan repartits d'aquesta manera: equip de "minis", dos d'infantils (J. Lluçmajor A i J. Lluçmajor B), Juvenils i Seniors.

Els masculins són el Senior "Revolta", el Junior i el Juvenil. De masculins només tenim els tres més grans, de petits no tenim cantera.

UN CLUB DE 20 ANYS NO POT DESAPAREIXER.

-I com així?

-Perquè a les escoles es fa esport escolar, atletisme i bàsquet; si no vénen a nosaltres, no els podem replegar. Hi ha entrenadors que passen a treballar per a l'escola i tenim a més a més, manca d'entrenadors. Això no és incomprensible perquè l'Ajuntament subvenciona l'esport escolar i suposam que aquests entrenadors deuen cobrar algun sou. En canvi, amb nosaltres, no hi ha ningú que cobri una pesseta. Encara que hi hagi un poc de competència, tenim bones relacions amb les escoles, no és que pensem que nos prenen els nins; el club només en pot federar un número determinat però no tenim cap equip complet. Quan acaben vuitè d'EGB si volen continuar jugant han de venir a nosaltres perquè l'esport escolar s'ha acabat, i ens aniria bé poder triar els al·lots de l'esport escolar però tampoc no és solució

perquè si els triassim no es faria l'esport a l'escola, es un feix que es mossega la cosa, així que de moment no hi veig una solució contundent. Tenim dificultats, però és el sistema.

-Com veus la situació del bàsquet, ara, a Lluçmajor?

-Les coses van canviant però un Club de 20 anys ha de funcionar normalment i ara no hi funciona. Mos falta molt de camí per recórrer. Estic satisfeta perquè malgrat sigui poc a poc, començam a fer coses, es roben hores tant de la vida professional com de la privada però els jugadors estan contents i això és important. Feim juntes, reunions anam a la pista i no ens reunim a nivell de telèfon perquè les coses no han de ser discutides

d'aquesta manera. Volem iniciar els al·lots en uns hàbits de conducta (no fumar, no menjar pipes als entrenaments...), fer-los esportistes. Sabem que tot això és cansat perquè la gent s'acosta i col·labora poc, sempre es veuen els mateixos rostres però no passa només en bàsquet sinó en qualsevol tipus de moguda. Aquest poble és molt poc solidari i la gent és molt mala de moure. És una llàstima perquè l'equip de Senior va en capçalera, els entrenaments es fan de manera seriosa, tant com qualsevol equip de Ciutat, però amb menys doblers.

-Comptau amb algun tipus de subvencions?

-Sembla que l'Ajuntament ens vol ajudar, però primer vol saber com va el club per després, a la pròxima temporada tenir una idea clara de la tasca que s'ha fet i de les necessitats del Club. Ens han de fer divisions a la pista per entrenar millor, així hi podrà haver més equips entrenant a la vegada, amb anelles mòbils... perquè ara entrenam, de vegades, quatre equips de cop i ho tenim malament. Fins i tot les dones de la gimnàstica rítmica entrenen amb nosaltres i és un problema, n'hi ha que duen els nins petits i hi pot haver una desgràcia. Però... fins on poden demanar? el Pavelló no és exclusiu per a nosaltres i es tracta de repartir-ho de la millor manera possible perquè el poble pugui disposar de les instal·lacions esportives a tots els nivells.

Me parlaves de subvencions i jo voldria dir que el bàsquet a Lluçmajor funciona en base a cases comercials i un centenar de socis. Seria necessari que l'Ajuntament, a través de la comissió d'Esports, sentís una mica més aquest esport com a cosa seva.

Catalina Font.

Bàsquet Lluçmajor

Aquest mes de Novembre passat ha estat bo per a l'equip senior de bàsquet de Lluçmajor, no només s'ha aconseguit, ja matemàticament, la classificació per estar entre els sis primers de la segona fase, la qual cosa pareixia molt difícil, sinó que el resultat han estat prou bons com per quedar en primer lloc del grup A-2 dues jornades abans d'acabar aquesta primera fase.

Els resultats de l'equip de Lluçmajor el mes de Novembre han estat els següents: Lluçmajor, 81 - I. Badia, 74, Espanyol, 78 - Lluçmajor, 79, Lluçmajor 85 - Andratx 62, Santa Maria 66 - Lluçmajor 69.

Encara que s'han guanyat tots els partits hi ha hagut de tot. Es va començar amb un gran partit contra el I. Badia, un equip que aquesta primera fase la juga amb quatre jugadors que l'any passat militaven a segona divisió, i on va esser molt important el paper dels més joves: els juvenils Gálvez i Castro i el júnior Pons, labor la d'aquesta que va esser posada de manifest fins i tot pels diaris de Ciutat. Després es va guanyar a la pista de l'Espanyol, en un partit ajornat i jugat en dimarts, quasi en el darrer moment i després de que durant tot el partit l'equip local de Son Espanyolet anés davant en el marcador. Sembla que en aquest partit va esser molt important el canvi a defensa en zona del

Infantils J. Lluçmajor A femení.

final de la segona part i l'agressivitat posada en joc per l'equip visitant a la darrera fase del partit. Seguidament el proper diumenge es va derrotar l'únic equip que pel moment ha aconseguit guanyar al Lluçmajor en aquesta lliga: l'Andratx. Després d'una primera part molt igualada i quan semblava que s'hauria de passar molta pena per guanyar, una segona part primorosa va permetre una diferència de 23 punts al final del partit. Però on va anar més just va esser a Sta. Maria ja que es va arribar al final amb l'empat en el marcador, l'empat que es va aconseguir quasi als darrers moments del partit quan

Ona va transformar dos tirs lliures, i va esser necessària una pròrroga on es va imposar la major veterania dels jugadors del Lluçmajor.

Resumint, l'equip es mostra molt segur a casa, oferint espectacle cada diumenge, i on serà molt difícil que perdi algun partit si continua jugant d'aquesta manera. En canvi, li costa entrar en joc als partits fora camp i només l'encert d'algun jugador unes vegades i la sort en altres li permeten seguir guanyant partits i mantenir-se al camp davant la classificació.

Amb aquests resultats i a falta de dues jornades per acabar la fase el Lluçmajor és primer amb un partit perdut i

15 punts, seguit per l'Espanyol amb tres perduts i 13 punts, i després l'Andratx i l'Impremta Badia en quatre partits perduts i 12 punts. Pareix quasi segur que l'Espanyol serà l'equip que acompanyi al Lluçmajor a la següent fase i la tercera plaça se la jugaran el I. Badia i l'Andratx la penúltima jornada en el camp dels segons.

Es important deixar clar que una vegada que s'ha aconseguit la classificació s'ha de mirar de guanyar el màxim possible de partits ja que l'actual reglament de la competició imposa que els punts aconseguits en la primera fase comptin per la segona. Això vol dir que si el Lluçmajor acaba aquesta primera fase amb 19 punts començarà la pròxima amb 19 punts i així tots els equips classificats tant del grup A-1 com del A-2 que és el grup del que forma part el Lluçmajor. D'aquesta manera és important estar pendents del que passa a l'altre grup: l'A-1.

En el grup A-1 el Perles ha perdut la seva imbatibilitat davant La Salle i ara comparteix el primer lloc de la classificació junt amb aquest amb un partit perdut i 15 punts, seguits del Jogging amb 12 punts. En aquest grup les coses estan un poc més clares i els equips que se classificaran seran, quasi amb tota seguretat, aquests tres que s'han anomenat.

S. Monserrat.

**PERRUQUERIA
FINA**

C/. D'es Vall, 49

**ESPORTS
LLOMPART**

Espardenyeria

**GRAN VARIETAT
D'ESPARDANYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA**

*C/. S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR*

Ciclisme

Continua la marxa de l'equip "Revoltosa"

Dia 15 de novembre, un grup de ciclistes llucmajorers de l'equip "REVOLTOSA" partiren del Bar Gual cap a Campos, Felanitx fins arribar al castell de Santuèrr (Felanitx).

L'anada cap al castell va ser bastant divertida, a causa que ens filmaven i tothom volia quedar bé davant les càmeres. Quan pujàrem al castell, certes persones només pujaven perquè quan arribassin a dalt podrien disfrutar del berenar que tallers Auto obsequia als corredors i per descansar una mica. La tornada va ser destacable per la caiguda de tres corredors. Se va tornar a Llucmajor passant per Felanitx i Porreres.

EL CASTELL DE SANTUÈRR.

Sembla que el Castell ja existia en temps dels romans, i servia per a la defensa de l'illa i refugi dels habitants dels contorns.

A la meitat del S. XIV es dugueren a terme grans obres de reforma. A l'actualitat quan entrem al castell ja només veim un caramull de ruïnes, on abans hi havia un molí de sang on es feia la molitja del gra per les necessitats de la guarnició. Hi havia diverses sales o cambres, un aljub, un forn, una església o capella, un estable... locals que eren conservats en condicions d'habitabilitat.

PROGRAMA DE L'EQUIP.

13 de desembre: Campos, Porreres, Son Fullana. (Hem de destacar que Martí Pascual Santandreu - president del Club Ciclista Llucmajor ens convida als participants locals amb bicicleta que estiguin inscrits abans de l'11 de desembre en el Bar Gual amb un bocí de coca i una beguda). Llucmajor, carretera a S'Estanyol, Ca's Busso i Llucmajor, 64 kms. de recorregut.

20 de desembre: Aigaida,

Pina, Lloret (berenar), Montuiri, Randa i Llucmajor; 45 kms. de recorregut.

3 de gener: Campos, Colònia de Sant Jordi (berenar), Ses Salines i Llucmajor; 50 kms. de recorregut.

Hem de dir que totes aquestes sortides s'efectuaran a una velocitat de 20 a 25 kms./h. i s'agrairà que tots els participants duguin casc de ciclista.

Quedau tots convidats a participar.

J.Q.C.

Concurs de caça amb ca de mostra

Dia 8 de novembre la Societat de Caçadors de Llucmajor va organitzar un concurs de caça amb ca de mostra dins el vedat d'aquesta pels socis.

Després d'avisar tots els socis de la Societat al final només se n'apuntaren deu, malgrat que el premi pel guanyador fos el d'anar a un concurs de caça a S'Horta i després di queda ben classificat poder anar al Campionat de Balears de caça que se celebrarà a l'illa de Menorca, amb totes les despeses pagades.

El lloc de la competició fou el terreny comprès entre les carreteres de Porreres i de Campos, i a causa de la poca caça existent per poder celebrar amb èxit un concurs d'aquestes característiques la societat amollà unes hores abans de la prova un bon grapat de guàtleres.

Malgrat les fortes pluges que caigueren durant la primera setmana del novembre i que coincidiren

amb el dia del concurs, a l'hora de donar la sortida als participants, 6 foren els socis que es donaren coratge a participar. Degut al mal temps reinant durant el dia del concurs, la prova no fou massa vistosa i els concursants només aconseguiren agafar guàtleres.

El guanyador del concurs i que serà el qui representarà a la Societat de Caçadors de Llucmajor en el concurs de S'Horta i després si queda ben classificat al Campionat Balear de Menorca va ésser en Miquel Clar que va agafar 30 guàtleres, el següent en Jesús Martínez i n'Antoni Miquel clar amb 22 i 9 guàtleres respectivament.

Al final entre tots se capturaren 67 guàtleres i ara solament falta desitjar-li sort al representant de la Societat de Llucmajor i esperar que el temps els acompanyi més que en aquesta ocasió.

Campionat del Món l'any 1989

El campionat del món de vela, classe 420, Europa i TDV de l'any 1989 serà organitzat pel Club Nàutic S'Arenal. Es el resultat d'una votació que tengué lloc a Londres dies passats, en sessió plenària de la IYRU (Internacional Yacht Racins Union), aconseguint Espanya superar en vots a Estats Units, que estaven molt interessats en dur-se'n aquesta celebració mundial. La Federació Espanyola

de Vela ja tenia previst que fos el C.N. S'Arenal que cuidàs l'organització. A la capital britànica s'hi trobava Jaume Ensenyat de Velasco i un membre de la nacional. Aquesta concessió és sense dubte una bona notícia per a l'esport balear i a més tot l'esdeveniment que va tenir lloc a les instal·lacions d'un club i badia arenalera i terme llucmajorer.

Entre noltros

NAIXEMENTS.

-Miquel Bonet Carmona, fill de Miquel i Rosari, nasqué el 31/10.
 -Guillem Mas Adrover, fill de Sebastià i Maria Pràxedes, nasqué el 10/11.
 -Margarida Salvà Puig, filla de Joan i Catalina, nasqué el 8/11.
 -Catalina Maciana Monserrat Quetglas, filla d'Antoni i Coloma, nasqué el 16/11.
 -Joan Antoni Salvà Martor, fill de Miquel i Maria Mercè, nasqué el 15/11.
 -Miquel Crujillos Ramis, fill de Joan Baptista i Francisca, nasqué el 18/11.
 -Joan Carles García Tugores, fill de Josep Lluís i Joana Aina, nasqué el 19/11.

MATRIMONIS

-Joan Serra Roig i Pedrona Vidal Tomàs, es casaren al convent de Sant Bonaventura el 10/10.
 -Joan Bonet Riera i Angela Mut Vich, es casaren a l'església de Sant Jaume de S'Estanyol el 7/11.
 -Josep Mayol Sánchez i Maria Adrover Vich, es casaren al convent de Sant Bonaventura el 24/10.

DEFUNCIONS.

-Antònia Vicens Sbert, morí el 30/10 als 71 anys.

-Coloma Jaume Pastor, morí el 3/11 als 92 anys.
 -Bernat Tur Tur, morí el 9/11 als 60 anys.
 -Bernat Clar Mut, morí el 21/11 als 76 anys.
 -Llúcia Gelabert Adrover, morí el 4/11 als 71 anys.
 -Francesc Monserrat Fiol, morí el 5/11 als 71 anys.
 -Jaume Rigo Mas, morí el 13/11 als 70 anys.
 -Josep Cortès Vidal, morí el 17/11 als 70 anys.
 -Margarida Juan Mesquida, morí el 19/11 als 69 anys.
 -Julià Pacheco Morales, morí el 21/11 als 75 anys.

PENTA
ASESORES

JERONI SUREDA OLIVER
(Economista - Assessor Fiscal)

JAUME SITJAR RAMIS
(Graduat Social - Assessor Laboral)

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES

Plaça d'Espanya, 53-1r. Tel. 66 21 33
 Lluçmajor

**PEUGEOT
 TALBOT**

**TALLERES
 MARINA**

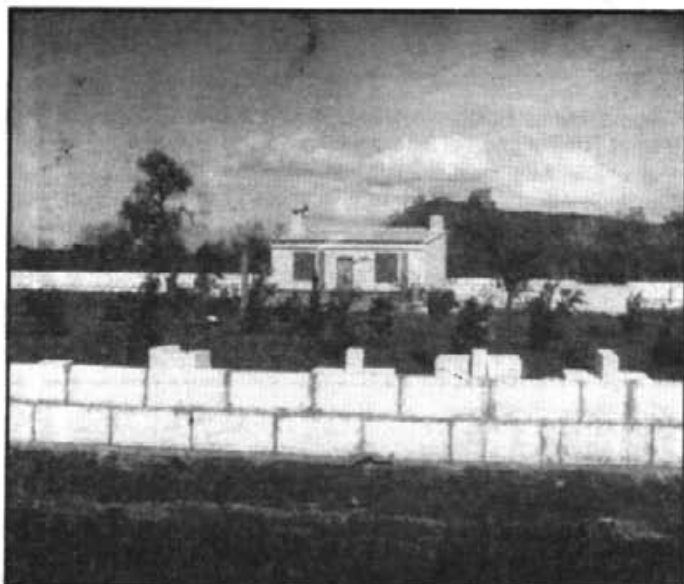

**PEUGEOT
 309**

**Això és
 una altra
 història**

**AGENTE
 OFICIAL**

Joan Ramon Cla
 Mestre de taller
 Carrer Marina, 104
 Tel. 66 05 21
 LLUCMAJOR

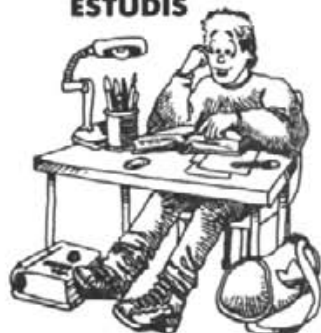

P'es forat d'es moix

Mentres uns empren pedra de pols (pedres o marès) per fer parets a foravila, els veïnats la fan de blocs.

Seria qüestió que l'Ajuntament s'encarregàs de vetllar per al compliment de les normes urbanístiques.

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Lliteratura
Borrar
Tissa
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Boligrafo
Lapis
Sobressaliente
Bien

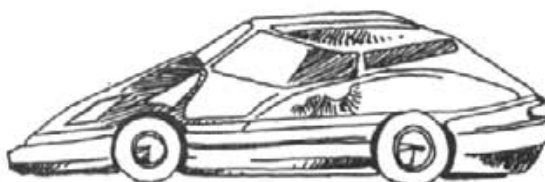
Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Boligraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

VOCABULARI RELACIONAT AMB COTXES

Barbarisme

Embrague
Freno
Asiento
Maletero
Ventanilla
Seguro
Panel
Mando
Faro
Limpiaparabrisas

Forma correcta

Embragament
Fre
Seient
Maleter
Finestreta
Assegurança
Plafó
Comandament
Far
Eixuga-parabrisa

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

VEGI ELS NOUS VOLKSWAGEN GOLF

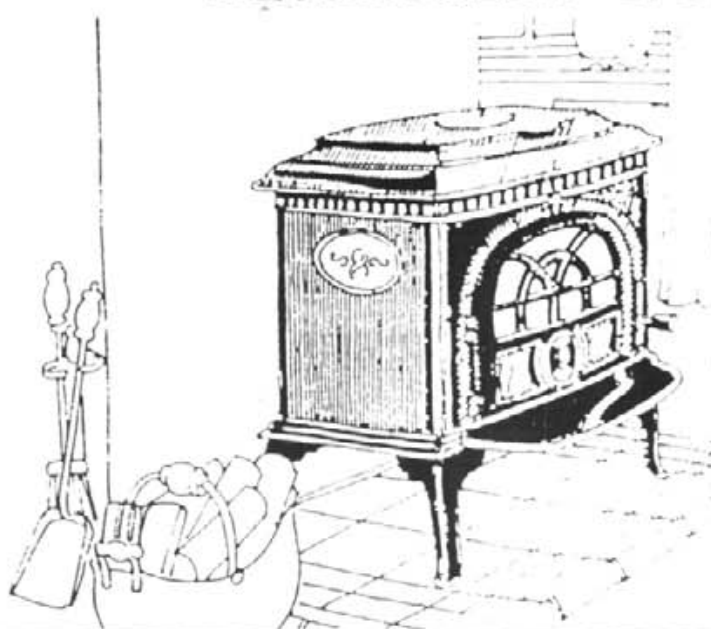

VOS DESITJA UNES
BONES FESTES

Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 66 02 34 - LLUCMAJOR

Rubí Automòviles Lluçmajor, S.A.

calor natural
armonia de hogar

JØTUL®
chimeneas y estufas

PALMA	POLLENÇA	SA POBLA	LLUCMAJOR
46 51 05	53 14 71	54 14 01	66 04 43

Can Janer

PL. ESPANYA N°47

**¡LES MILLORS
MARQUES!
¡BONES
OFERTES!**

¡NO VIATGEU TAN LLUNY!
*Per comprar a bons preus
basta anar a:*

Ca'n Pau Salvà

- *ELECTRODOMÈSTICS
- *INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
- *AIRE ACONDICIONAT I CALEFACCIÓ
- *RÀDIO - TELEVISIÓ - VIDEO
- *FOGANYES I ESTUFES A LLENYA
- *GELERES A GAS BUTÀ
- *GENERADORS PORTÀTILS
- *ENERGIA SOLAR

SERVEI TÈCNIC PROPI

Tenda
B. Taixaquet, 24
Tel. 66 01 04

Taller
C/ Weyler, 1
Tel. 66 02 55

LLUCMAJOR

AUTO-ELECTRIC
Barceló

Ronda de Ponent, s/n - Pedro A. Mataró, 55
Tel. 66 01 70
LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia
técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil

BOSCH
Herramientas

Calentadores
JUNKERS.

BON NADAL I VENTUROS ANY NOU